

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2023

BC. BŘETISLAV SKALICKÝ

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE
FAKULTA BEZPEČNOSTNÍHO MANAGEMENTU
Katedra managementu a informatiky

**Pilotní analýza pozice, významu a
činností soukromých bezpečnostních
agentur v systému zajištění bezpečnosti
v České republice**

Diplomová práce

**Pilot analysis of the position, importance and activities
of private security agencies in the security system in the
Czech Republic**
Diploma thesis

VEDOUCÍ PRÁCE
Dr. Nový Jindřich Ph.D.

AUTOR PRÁCE
Bc. Břetislav SKALICKÝ

PRAHA
2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze, dne -----

Bc. Břetislav SKALICKÝ

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl upřímně poděkovat panu Dr. Jindřichu Novému, Ph.D. za vedení mé diplomové práce, a především za mimořádnou ochotu a vstřícnost při poskytování cenných rad.

ANOTACE

Diplomová práce se zabývá problematikou soukromých bezpečnostních agentur v České republice. V úvodu vymezuje charakteristiku soukromých bezpečnostních agentur a pojmy nutné k pochopení základů problematiky. Poté nastiňuje historii soukromých bezpečnostních agentur a charakterizuje současný stav. Následně přibližuje právní předpoklady soukromých bezpečnostních služeb. Dále komparuje bezpečnostní služby v jiných státech se situací u nás. V další kapitole se práce zabývá otázkou vytváření aktuálního právního prostředí. V závěrečné kapitole přibližuje bezpečnostní systém v České republice a ukazuje v něm pozici a roli soukromých bezpečnostních agentur.

KLÍČOVÁ SLOVA

pilotní * analýza * pozice * význam * činnost * soukromá bezpečnostní agentura *
právní prostředí * systém bezpečnosti České republiky *

ANNOTATION

The diploma thesis deals with the issue of private security agencies in the Czech Republic. In the introduction, it defines the characteristics of private security companies and the terms necessary to understand the basics of the issue. It then outlines the history of private security companies and characterizes the current state. It then outlines the legal prerequisites of private security services. It also compares security services in other countries with the situation in our country. In the next chapter It deals with the question of creating an up-to-date legal environment. In the final chapter, it describes the security system in the Czech Republic and shows the position and role of private security companies.

KEY WORDS

pilot * analysis * position * meaning * activity * private security agency * legal
environment * security system of the Czech Republic *

Obsah

Úvod	6
1 Obecná charakteristika soukromých bezpečnostních agentur	8
1.1 Základní rozlišení pojmů	8
2 Historie a charakteristika současného stavu	10
2.1 Kvantitativní vymezení subjektů bezpečnostních služeb	15
2.2 Stávající struktura soukromých bezpečnostních agentur	18
2.3 Současné aktivity dle živnostenského zákona	23
3 Právní předpoklady soukromých bezpečnostních služeb	25
3.1 Absence zákona pro soukromé bezpečnostní služby	25
3.2 Podpůrné zákony pro soukromé bezpečnostní služby	25
4 Bezpečnostní služby v jiných státech	28
4.1 Komparace se Slovenskem	28
4.2 Komparace s dalšími státy	31
5 Vytváření aktuálního právního prostředí	38
5.1 Důvodová zpráva	38
5.2 Poslední návrh právní úpravy	43
6 Bezpečnostní systém a soukromé bezpečnostní agentury	55
6.1 Role Soukromých bezpečnostních agentur	55
Závěr	60
Seznam použitých zdrojů	63
Seznam zkratk	66
Seznam použitých obrázků	67
Seznam použitých tabulek	68

Úvod

Téma diplomové práce si autor vybral zejména, protože je stále velice zajímavým, aktuálním a dost často opomíjeným tématem. Dalším z důvodů je stále se zvyšující počet samotných soukromých bezpečnostních agentur, ale i počty jejich zaměstnanců. Soukromých bezpečnostních agentur je v České republice několik tisíc a počty jejich zaměstnanců se uvádějí dokonce v několika desítkách tisíc. Samozřejmě s tím souvisí jejich zvyšující se důležitost v bezpečnostním systému České republiky a zejména jejich samotná role v něm, jak nyní, tak i do budoucna, a proto je velice zajímavé, že stále tato rozsáhlá oblast nepožívá samostatné speciální právní úpravy.

Zejména tyto důvody zajišťují důležitost, ale hlavně aktuálnost tohoto tématu. Hlavním důvodem aktuálnosti je tedy stálá absence jednotné právní úpravy k soukromým bezpečnostním službám, přičemž okolní státy, a dokonce i většina států evropských již dávno úpravu pro tuto rozsáhlou oblast má. Dokonce pouze my a další dva státy Evropy ji ještě nemáme. Avšak v druhých dvou státech funguje samosprávný cechovní orgán, jež hraje důležitou roli při udělování souhlasu k podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. U nás a v těchto dvou státech je v momentální situaci činnost soukromých bezpečnostních agentur brána jako koncesovaná živnost a řídí se zejména živnostenským zákonem a dalšími podpůrnými zákony.

Cílem této práce je poskytnout čtenáři soubor poznatků o pozici, významu a činnosti soukromých bezpečnostních agentur v systému zajištění bezpečnosti České republiky, a to zejména pomocí pilotní analýzy.

V teoretické části práce se autor zabývá nejdříve obecnou charakteristikou soukromých bezpečnostních agentur a zejména základním rozlišením pojmů. Poté v další části historií a charakteristikou současného stavu, jež bude zahrnovat samotnou historii soukromých bezpečnostních agentur a následně kvantitativní vymezení subjektů bezpečnostních služeb, stávající strukturu soukromých bezpečnostních agentur v České republice a jejich současné aktivity dle

živnostenského zákona. V následující části se autor zabývá právními předpoklady soukromých bezpečnostních služeb, a to hlavně absencí zákona pro soukromé bezpečnostní služby a podpůrnými zákony pro soukromé bezpečnostní služby.

Praktická část bude zaměřena především na bezpečnostní služby v jiných státech, a to zejména na komparaci se Slovenskem a následně dalšími státy v Evropě. Poté na vytváření právního prostředí, na něž naváže část důvodová zpráva k návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů z roku 2019. Po této části autor zacílí na samotný návrh zákona o bezpečnostní činnosti z roku 2019. V poslední části nastíní bezpečnostní systém České republiky a popíše stávající, ale i budoucí roli soukromých bezpečnostních agentur v něm.

V této práci autor využije za prvé metodu pozorování, na kterou naváže metodou rešerše zdrojů a poté jejich analýzou. Přičemž bude vycházet pouze z veřejně dostupných zdrojů, vzhledem k tomu, že nemá přístup k utajovaným informacím. Následně využije zejména metodu pilotní analýzy pozice, významu a činností soukromých bezpečnostních agentur v systému zajištění bezpečnosti České republiky. Další metodou poté bude komparace soukromých bezpečnostních agentur v České republice se zahraničím, tedy zejména se Slovenskou republikou, přičemž se zacílí hlavně na srovnání české právní úpravy se slovenskou v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. Následně porovná Českou republiku i s dalšími státy Evropy. V samotném závěru využije metodu syntézy. Dále je nutné zmínit, že autor nebude rozpracovávat témata, jež nemají přímou souvislost se zaměřením práce.

Teoretická část

1 Obecná charakteristika soukromých bezpečnostních agentur

1.1 Základní rozlišení pojmů

První činností nutnou k pochopení problematiky soukromých bezpečnostních agentur je vysvětlení hlavních pojmů se v ní vyskytujících. Bohužel v této problematice vzhledem k stálé absenci jednotného právního zakotvení nejsou nikde uvedeny obecně platné definice, tudíž je nutno vycházet zejména z odborné literatury autorů zabývajících se touto problematikou.

Tři hlavní pojmy popisuje Macek (2001) v knize *Bezpečnostní služby*. Prvním z těchto pojmů je pojem soukromá bezpečnostní agentura, dále SBA, jež autor popisuje velice stručně, ale výstižně:

„Subjekt, který poskytuje soukromé bezpečnostní služby a realizuje soukromou bezpečnostní činnost.“¹

Velmi významným pojmem je také pojem soukromá bezpečnostní služba, dále jen SBS, kterou autor popsal velice přesně, a i pro obyčejného člověka pochopitelně:

„Je označením pro placené, na komerčním základě poskytované služby na úseku ochrany a ostrahy oprávněných zájmů fyzických a právnických osob.“²

Samozřejmě musel autor k úplné kompletaci a možnosti pochopení problematiky upřesnit pojem soukromá bezpečnostní činnost:

„Činnost, jíž jsou tyto služby ve prospěch zákazníka realizovány (bezpečnostní dozor, chráněné přepravy, ochrana osob, pátrání, provozování elektronických zabezpečovacích systémů apod.)“³

¹ MACEK, Pavel. *Bezpečnostní služby*. 2001. str. 157.

² Tamtéž, str. 157.

³ Tamtéž, str. 157.

Vzhledem k absenci právní úpravy v českém prostředí a blízké podobě pojmů soukromá bezpečnostní agentura a soukromá bezpečnostní služba se tyto pojmy často stávají jedním. Jak je uvedeno zejména v modernější literatuře, v které je velmi často používán pouze pojem soukromá bezpečnostní služba. Jako například uvádějí Jamelská a Rataj (2021) v knize Soukromé bezpečnostní služby: *„Soukromé bezpečnostní služby zahrnují specializovanou činnost a staly se nedílnou součástí systému služeb poskytovaných na komerčním základě právnických, jakož i fyzických osob a jsou uznávaným článkem bezpečnostního systému země a postupně se včlenily do systému bezpečnostní prevence.“*⁴

⁴ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. 2021. str. 9.

2 Historie a charakteristika současného stavu

Ohledně historie soukromých bezpečnostních služeb není k dispozici nijak velké množství informací, zejména z důvodu těžkého vymezení toho, co se z dnešního pohledu dá brát jako soukromá bezpečnostní služba.

První zmínky

Nejstarší zmínkou o něčem, co by se z dnešního pohledu dalo považovat za soukromou bezpečnostní činnost jsou tzv. noční hlídky Vigiles, jež se vyskytovaly ve starověkém Římě. Jednalo se o oddíly otroků, jejichž úkolem bylo strážit určité objekty jejich vlastníků v nočních hodinách, z důvodu možného odcizení či poškození jejich majetku.

Středověké profese

Ve středověku existovaly funkce či spíše profese ponocného a pověžného. Jejich hlavním úkolem bylo hlídat během nočních hodin obydlí a případně varovat jejich obyvatele před blížícím se nebezpečím. V našem prostředí je známé zejména povolání ponocného. Ponocný je popisován jako noční hlídač určité obce. Většinou každá větší obec na našem území měla svého ponocného. Jeho hlavním úkolem bylo držet stráž v obci v době, kdy všichni ostatní obyvatelé spali a vyvolat poplach při jakékoliv nepředvídané či mimořádné události v dané obci. Hlídal obec zejména proti vpádu cizích vojsk, útoku lupičů a zlodějů, ale i proti vzniku požáru. Dá se tedy říci, že byl i určitým způsobem noční primitivní požární stráží.

Vznik první soukromé bezpečnostní agentury

První z dnešního pohledu soukromou bezpečnostní agenturou na světě byla detektivní agentura Pinkerton či v originále Pinkerton National Detective Agency. Byla založena v roce 1850 ve Spojených státech amerických detektivem a agentem skotského původu, Allanem Pinkertonem. Agenti Pinkertonů prováděli širší škálu úkolů, počínaje osobní ochranou až po něco, čemu by se dalo říkat soukromá armáda. Detektivní agentura Pinkerton byla největší soukromou

bezpečnostní službou. Začátkem 90. let 19. století pro ně pracovalo více agentů než pro americkou armádu. Jejich nejznámějším činem je zmaření atentátu na Abrahama Lincolna během jeho cesty na inauguraci v roce 1861. Díky tomuto činu si je údajně on sám najal jako osobní ochranu během Americké občanské války.

1914–1945

Existují zmínky o tom, že u nás v období první republiky působily organizace charakterem činnosti blízké soukromým bezpečnostním agenturám. Však konkrétní jména společností či informace o nich se nedochovaly či nejsou veřejnosti dostupné. Bohužel po okupaci a následném nástupu socialistického režimu úplně vymizely.

1945–1989

V této době se začaly znovu objevovat soukromé bezpečnostní agentury, však byly vedeny výhradně státem. Jednalo se zejména o dvě služby. Za první o službu závodní stráž a za druhé o hlídací služby.

Závodní stráž a její činnost se řídila vyhláškou ministerstva národní bezpečnosti č. 88/1953 Ú. I., o úkolech působnosti závodní stráže. Pracovníci v závodní strážích byli ozbrojeni střelnou zbraní a mezi jejich hlavní úkoly patřila ochrana movitého i nemovitého majetku, ale také hotovosti, cenin a jiných cenných předmětů.

Hlídací služby fungovaly na základě vyhlášky Federálního ministerstva vnitra č. 135/1983 Sb., o ochraně majetku v socialistickém vlastnictví. Hlavním rozdílem mezi závodní stráží bylo to, že hlídací služby nebyly ozbrojeny střelnou zbraní. Jejich úkoly, však byly podobného charakteru, tedy chránily majetek, jež byl v socialistickém vlastnictví. Jejich činnost je konkrétně vymezena v této vyhlášce v § 7 odstavci 1.

„§ 7

Ostraha pracovníky hlídací služby

*(1) Pracovníci hlídací služby střeží majetek v rozsahu a způsobem stanovenými hospodářskou smlouvou uzavřenou mezi organizací, která zřídila hlídací službu, a organizací, pro kterou hlídací služba provádí ostrahu majetku.*⁵

Následně byla vyhláška Federálního ministerstva vnitřní č. 135/1983 Sb., o ochraně majetku v socialistickém vlastnictví zrušena. Pravděpodobně z důvodu zastaralosti a nevhodnosti v nových společenských podmínkách. Po tomto zrušení byla nahrazena zákonem č. 333/1991 Sb., o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie. Však tato nová právní úprava ji obsahově nenahrazovala, tak jak by měla a problematika soukromých bezpečnostních agentur tím pádem zůstala bez právního předpisu, o nějž by se mohla opřít.

1989 – současnost

Následně po zrušení vyhlášky Federálního ministerstva vnitřní č. 135/1983 Sb., o ochraně majetku v socialistickém vlastnictví, začaly samy subjekty soukromých bezpečnostních služeb usilovat o vznik právní úpravy, jež by upravovala jejich práva a povinnosti. Zejména z důvodu vzniku očividné mezery v právním řádu a s tím spojeným chaosem. Tyto legislativní aktivity však zplodily pouze několik návrhů zákona o bezpečnostní činnosti. Posledním návrhem byl návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů z roku 2019. Bohužel doposud nemáme právní předpis k této oblasti, pouze podpůrné zákony a návrhy zákonů. Přesto se na našem území začaly vyskytovat nové soukromé bezpečnostní agentury, většina z nich dokonce funguje až do dnešního dne. Jejich zaměření se od dob minulých změnilo zejména z důvodu segmentace trhu. Nyní je velká poptávka po profesionálních službách z důvodu přebírání světových trendů. Z toho důvodu se nyní zaměřují více na kvalitu služeb, jak vyplývá ze stránek samotných jednotlivých společností. Dnes velmi často společnosti prohlubují znalosti svých pracovníků pomocí určitých kurzů, dále díky technologicky vyspělému prostředí používají mnohem častěji ke své práci moderní technologie počínaje známým a osvědčeným kamerovým systémem až po

⁵ Zákony pro lidi [online]. [cit.2022-12-14]. URL: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1983-135#cast4>

pronikání do nových bezpečnostních problematik jako kyberbezpečnost, jež nabírá více a více na důležitosti v dnešním moderním světě.

Největší a jednou z nejstarších soukromých bezpečnostních agentur, jež se dostala i na naše území, je bez pochyb bezpečnostní agentura **SECURITAS ČR s.r.o.**, jež na svých webových stránkách <https://www.securitas.cz> datuje založení české pobočky až do roku 1991:

„Oficiální založení české pobočky agentury Securitas je datováno na 14. listopad roku 1991. Mezinárodní značku a základní know-how přinesla švédská mateřská firma, od začátku ale bylo jasné, že pobočka bude mít vysokou míru autonomie, která umožní nejlepší adaptaci na tuzemské podmínky.“⁶

Druhou zahraniční a úspěšnou agenturou, jež se dostala na český trh je **G4S Secure Solutions (CZ), a.s.** Dle informací z jejich webových stránek <https://www.g4s.com> se jedná o původem dánskou společnost založenou v roce 1901 Mariusem Hogrefem s názvem Kjøbenhavn Frederiksberg Nattevagt. Dnes nese název G4S a je jedním z největších poskytovatelů bezpečnostních řešení na světě. Na našem území začala působit v roce 1990:⁷

„3. října 1990 byla GROUP 4 SECURITAS a.s. zapsána jako jedna z prvních bezpečnostních agentur na území bývalého Československa. Již od svých počátků zaznamenala obrovský růst a stala se brzy jedním z největších a nejrespektovanějších poskytovatelů cashových a bezpečnostních služeb v zemi.“

První poskytovanou službou byl od roku 1990 „guarding“ (hlídání, ostraha).“⁸

Následující společností s dlouhou tradicí v Česku je **ABAS IPS Management s.r.o.** Dle informací z jejich webových stránek <https://www.abasco.cz> působí na území České republiky už něco okolo třiceti let:⁹

⁶ Bezpečnostní agentura SECURITAS ČR. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.securitas.cz/novinky--blog/novinky/30-let-spolecnosti-securitas-v-cr/>

⁷ G4S Global. Copyright © G4S Limited 2022. All Rights Reserved. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.g4s.com/cs-cz/o-nas/historie>

⁸ Tamtéž, URL: <https://www.g4s.com/cs-cz/o-nas/historie>

⁹ ABAS IPS Management s.r.o. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.abasco.cz/cs/abas/o-nas>

„Společnost ABAS IPS Management byla založena v roce 1992. Dominantní postavení má především v oblasti fyzické ostrahy, detektivních služeb a facility managementu. Neméně významnými jsou také služby bezpečnostně technického a technologického charakteru, které s vývojem moderních možností získávají na objemu realizací.“¹⁰

Další společností dlouhodobě působící na našem území je **Special Service International, spol. s.r.o.**, informace z jejich webových stránek <https://www.ssi.cz> indikují, že se jedná o ryze českou společnost:

„Jsme ryze českou rodinnou společností a na trhu nemovitostí se pohybujeme od roku 1990. Zajišťujeme komplexní služby IFM – bezpečnost, údržbu, energetiku a úklid nemovitostí.“¹¹

Zajímavé je, že tato společnost bere velký zřetel na know-how svých zaměstnanců, kvalitní pracovní prostředí a účinný motivační systém. Tedy základním kamenem úspěchu je pro ni kvalifikovaný, motivovaný, rozvíjený a informovaný zaměstnanec.¹²

Mezi již mírně novější spadá **Agentura PANCÉŘ s.r.o.** Opět se dle informací z jejich webových stránek <http://www.pancer.cz> jedná o ryze českou společnost působící na celém území České republiky prostřednictvím regionálních poboček:¹³
„Agentura PANCÉŘ s.r.o. byla založena v roce 2000. Od svého vzniku se specializujeme zejména na ostrahu a ochranu osob a majetku. Postupem času jsme rozšířili naši nabídku o služby v oblasti facility managementu.“¹⁴

Určitou specialitou je, že nabízí zaměstnání občanům se zdravotním postižením na hlavní pracovní poměr při fyzické ostraze majetku a osob (recepce, vrátnice).¹⁵

¹⁰ ABAS IPS Management s.r.o. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.abasco.cz/cs/abas/o-nas>

¹¹ O nás – Facility management – SSI. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.ssi.cz/o-nas/>

¹² Tamtéž, URL: <https://www.ssi.cz/o-nas/>

¹³ Agentura PANCÉŘ s.r.o. [online]. Copyright © 2014 [cit.2022-11-11]. URL: <http://www.pancer.cz/ospol.html>

¹⁴ Tamtéž, URL: <http://www.pancer.cz/ospol.html>

¹⁵ Tamtéž, URL: <http://www.pancer.cz/ospol.html>

Samozřejmě soukromých bezpečnostních agentur s dlouholetou tradicí a s působením na našem území je velmi velké množství. Na základě informací o jejich historii a započítím činnosti na našem území a zejména velikosti obrátu a dalších charakteristik bylo vybráno těchto pět jako ukázka nynějšího působení soukromých bezpečnostních agentur na území České republiky.

2.1 Kvantitativní vymezení subjektů bezpečnostních služeb

Počet firem podnikajících v odvětví soukromé bezpečnosti v České republice není dnes přesně znám. Však dle získaných údajů o jejich počtech je zřetelně viditelné, že jejich počty jsou velice vysoké, a to jak v počtech samotných soukromých bezpečnostních agentur, dále SBA, ale také v počtu jejich zaměstnanců. Jedná se o poslední počty subjektů podnikajících v odvětví soukromé bezpečnosti, a to z roku 2020 a i počty jejich zaměstnanců vycházejí také ze statistiky z roku 2020. Tyto statistiky byly vytvořeny webem www.securityclub.org. Údaje tohoto webu sahají daleko zpět, a to až do roku 2009, ve kterém byl počet SBA stanoven jejich průzkumem na 6 748 agentur a jejich průzkum také již v této době zaznamenal počty zaměstnanců SBA a to na 53 403 lidí. K porovnání s posledními počty z roku 2020 je zřejmý drobný nárůst v počtech SBA, tedy na 7 090 agentur. Však je také znatelný mírný úbytek zaměstnanců, tedy v roce 2020 počet zaměstnanců byl 40 657 lidí. Dle autora tento úbytek zaměstnanců může být způsoben zejména posunem technologického vybavení SBA dopředu a jeho dnes již velice běžným používáním. Jež některé agentury dnes běžně považují za profesionální standart služeb jimi poskytovaných. Konkrétně se ohledně technologického vybavení SBA jedná zejména o používání dnes již osvědčeného kamerového systému, který je ve dvacátém prvním století, již běžným standardem. Dále v dnešní době velmi často využívaných přístupových systémů a elektronických vrátnic, ale také v dnešní moderní vyspělé společnosti již lety osvědčenými mechanickými zábrannými systémy, ale i pomocí posledních trendů v technologiích tedy pultů centrální ochrany či moderních poplachových a tísňových systémů signalizace.

Tabulka 1 - Počet subjektů¹⁶

Počet subjektů	K datu	Nezařazené SBA	Činnost SBA	Činnosti související s provozem	Pátrací činnosti	Celkem
	31.12. 2009	6 000	652	67	29	6 748
	31.12. 2012	5 007	894	783	221	6 905
	31.12. 2015	4 013	1 132	1 279	282	6 706
	31.12. 2018	3 452	1 409	1 730	338	6 929
	31.12. 2020	3 293	1 552	1 886	359	7 090

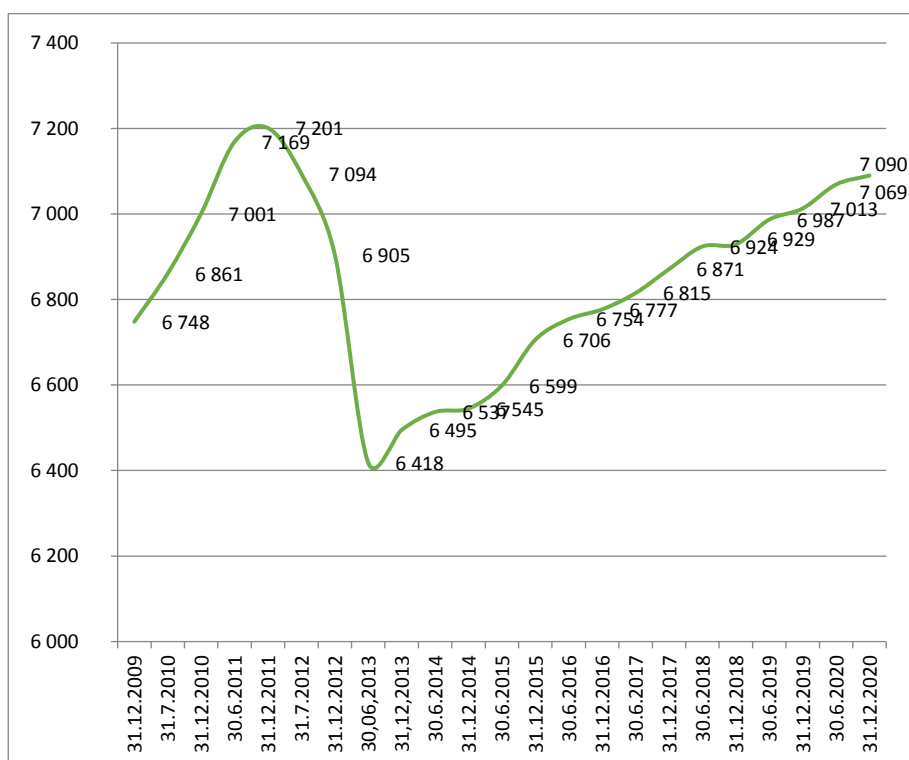
Tabulka 2 - Počet zaměstnanců¹⁷

Počet zaměstnanců	K datu	Nezařazené SBA	Činnost SBA	Činnosti související s provozem	Pátrací činnosti	Celkem
	31.12. 2009	6 394	44 265	2 059	685	53 403
	31.12. 2012	2 124	47 007	3 420	276	52 827
	31.12. 2015	1 836	41 287	2 668	214	46 005
	31.12. 2018	978	38 349	2 554	260	42 141
	31.12. 2020	765	37 481	2 247	164	40 657

¹⁶ Security Club [online]. [cit.2023-1-21]. URL: <https://www.securityclub.org/aktuality/pocet-licenci-a-pracovniku-v-oblasti-sbs-k-30-06-2020/>, upraveno autorem.

¹⁷ Tamtéž, URL: <https://www.securityclub.org/aktuality/pocet-licenci-a-pracovniku-v-oblasti-sbs-k-30-06-2020/>, upraveno autorem.

Obrázek 1 - Celkové množství vydaných koncesních listin¹⁸

Pro přiblížení počtu společností svou činností naplňující znaky SBS byla vytvořena tabulka s počty SBA v Česku a Slovensku a jednou zemí mimo EU.

Tabulka 3 - Počty SBS v jednotlivých státech

Země	Počet SBS	Za rok
Česká republika ¹⁹	7 090	2020
Slovenská republika ²⁰	3 590	2016
Spojené království Velké Británie a Severního Irsku ²¹	10 205	2022

¹⁸ Security Club [online]. [cit.2023-1-21]. URL: <https://www.securityclub.org/aktuality/pocet-licenci-a-pracovniku-v-oblasti-sbs-k-30-06-2020/>, upraveno autorem.

¹⁹ Tamtéž, URL: <https://www.securityclub.org/aktuality/pocet-licenci-a-pracovniku-v-oblasti-sbs-k-30-06-2020/>, upraveno autorem.

²⁰ Trend [online]. [cit.2023-1-21]. URL: <https://www.trend.sk/trend-archiv/sukromnych-bezpecnostnych-sluzbach-pracuje-slovensku-23-tisic-ludi>, upraveno autorem.

²¹ Statista [online]. [cit.2023-1-21]. URL: <https://www.statista.com/statistics/320834/security-enterprises-in-the-uk-by-region/>, upraveno autorem.

2.2 Stávající struktura soukromých bezpečnostních agentur

Jak již bylo v předešlé kapitole inzerováno v České republice bylo k roku 2020 něco okolo 7 090 soukromých bezpečnostních agentur.

Vzhledem k množství soukromých bezpečnostních agentur, dále SBA na území České republiky bude přiblíženo pouze deset největších. Velikost bude posuzována pomocí jejich ročního obratu, vzhledem k tomu, že počty jejich zaměstnanců se dosti rychle v tomto odvětví mění. Společnosti budou seřazeny od největší po nejmenší. Fakta ohledně ročních obrátů vybraných SBA budou vycházet z údajů vyskytujících se na stránkách <https://securityguide.cz> a stránek jednotlivých společností.

Tabulka 4 - TOP 10 SBA²²

Společnost	Obrat v Kč	Za rok
SECURITAS ČR s.r.o.	1.55 mld.	2021
Mark2 Corporation Czech a.s.	948 mil.	2021
G4S Secure Solutions (CZ), a.s.	507 mil.	2021
Agentura PANCÉŘ s.r.o.	402 mil.	2021
ABAS IPS Management s.r.o.	339 mil.	2021
Special Service International, spol. s.r.o.	321 mil.	2021
CENTR GROUP, a.s.	287 mil.	2021
JABLOTRON SECURITY a.s.	269 mil.	2021
D.I. SEVEN, a.s.	258 mil.	2021
PCO – hlídací služba, s.r.o.	241 mil.	2021

Tabulka zachycuje obrat deseti dle obratu největších společností působících na našem území. Údaje jsou zachyceny v korunách za rok 2021. Jak uvádí web

²² Security Guide [online]. [cit.2023-1-21]. URL: <https://securityguide.cz/soukrome-bezpecnostni-sluzby/seznam-top-50-bezpecnostnich-firem-a-agentur/>, upraveno autorem.

<https://securityguide.cz> zdrojem údajů jsou veřejně dostupné výroční zprávy uvedených firem a agentur.

SECURITAS ČR s.r.o.

Je největší a nejznámější u nás se vyskytující soukromou bezpečnostní agenturou. Dle informací z jejich webových stránek <https://www.securitas.cz> je aktivní v 47 zemích světa a poskytuje komplexní bezpečnostní služby zákazníkům v Evropě, Severní a Jižní Americe, Africe, Středním Východě, v Asii a Austrálii.

Má něco okolo 345 000 pracovníků a zhruba 153 000 zákazníků. Zajímavá informace pro Evropany je, že skupina Securitas v Evropě poskytuje bezpečnostní služby v 26 státech a v 15 z nich zajišťuje i bezpečnost letišť. Vytváří tak unikátní síť pro péči o mezinárodní zákazníky.²³

Mark2 Corporation Czech a.s.

Patří mezi další top společnosti v oblasti soukromé bezpečnosti u nás. Dle informací z jejich webových stránek <https://www.m2c.eu> poskytuje tato společnost komplexní služby v rámci správy nemovitostí. Starají se nejen o zabezpečení samotné nemovitosti, ale také o úklid a její údržbu. Působí ve 12 zemích Evropy. Má více než 8 500 zaměstnanců a snaží se pro své klienty přinášet inovativní řešení a nové technologie. Dokonce se pyšní tím, že se mluví jazykem klientů a snaží se jim vyhovět na denní bázi.²⁴

G4S Secure Solutions (CZ), a.s.

Dle informací vyplývajících z jejich webových stránek <https://www.g4s.com> se bezpečnostní agentura G4S označuje za světovou jedničkou v poskytování komplexních bezpečnostních řešení.

²³ Bezpečnostní agentura SECURITAS ČR. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.securitas.cz/novinky--blog/novinky/30-let-spolecnosti-securitas-v-cr/>

²⁴ Mark2 Corporation Czech a.s. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.m2c.eu/>

Zaměstnává okolo 1142 zaměstnanců a má zhruba 410 zákazníků. Mezi jejich hlavní služby patří bezpečnostní poradenství, fyzická ostraha a bezpečnostní systémy.²⁵

Agentura PANCÉŘ s.r.o.,

Na svých webových stránkách <http://www.pancer.cz> uvádí, že se již od svého vzniku specializuje zejména na ostrahu a ochranu osob a majetku. Časem rozšířili své portfolio služeb i do oblastí facility managementu.

V současné době zaměstnává více než 1000 zaměstnanců. Velmi zajímavou skutečností je, že tato organizace zaměstnává občany se zdravotním postižením na hlavní pracovní poměr při fyzické ostraze majetku a osob (recepce, vrátnice, pochůzková činnost) na pracovištích po celé ČR.²⁶

ABAS IPS Management s.r.o.

Na svých webových stránkách <https://www.abasco.cz> zdůrazňuje, že má dominantní postavení především v oblasti fyzické ostrahy, detektivních služeb a facility managementu. Dále se čím dál více specializuje na služby bezpečnostně technického a technologického charakteru, které s vývojem moderních možností získávají na objemu realizací.

Zajímavé jsou její aktivity v oblasti školení zaměstnanců. Provádí speciální školení na měkké cíle a zvládání krizových situací, školení SIEM a také školení GDPR. Také je důležité zmínit, že spolupracuje s akademickými institucemi jako CEVRO INSTITUT, Policejní akademie ČR, VŠB TU – Fakulta bezpečnostního inženýrství.²⁷

²⁵ G4S Global. Copyright © G4S Limited 2022. All Rights Reserved. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.g4s.com/cs-cz/o-nas/historie>

²⁶ Agentura PANCÉŘ s.r.o. [online]. Copyright © 2014 [cit.2022-11-11]. URL: <http://www.pancer.cz/ospol.html>

²⁷ ABAS IPS Management s.r.o. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.abasco.cz/cs/abas/o-nas>

Special Service International, spol. s.r.o.

Na svých webových stránkách <https://www.ssi.cz> se označuje za ryze českou rodinnou společnost, jež se na trhu nemovitostí pohybuje od roku 1990. Uvádí, že zajišťuje komplexní služby IFM – bezpečnost, údržbu, energetiku a úklid nemovitostí. Působí zejména na území České a Slovenské republiky pomocí svých několik stovek objektů.²⁸

Má něco okolo 2500 zaměstnanců a pečujeme o více jak 500 objektů v ČR a na Slovensku. Hodně se zaměřuje na své zaměstnance, dokonce tvrdí, že *„podmínkou spokojenosti klienta je kvalifikovaný, motivovaný, rozvíjený a informovaný zaměstnanec. Ten se pak stává přínosem pro celou společnost a její růst.“*²⁹

CENTR GROUP, a.s.

Na svých webových stránkách <https://centr.cz> píše, že je ryze českou společností, jejíž počátky sahají do roku 1993. Působí na území celé České a Slovenské republiky.

Zaměstnávají zhruba 3 300 zaměstnanců a mají 5 centrál. Dále uvádějí, že mezi jejich profesionální služby patří: fyzická ostraha objektů, technická ostraha, služby v oblasti kybernetické bezpečnosti, detektivní služby, recepční služby, VIP security a komplexní facility management zahrnující úklidové služby.³⁰

JABLOTRON SECURITY a.s.

Na svých webových stránkách <https://www.bezpecnostnicentrum.cz> uvádí, že jsou součástí českého holdingu JABLOTRON, jež je tradičním výrobcem alarmů. Jejich tradice s poskytováním bezpečnostních služeb ochrany objektů a osob sahá až k roku 1991. Působí na celém území České republiky.

²⁸ Facility management – SSI [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.ssi.cz/o-nas/>

²⁹ Tamtéž, URL: <https://www.ssi.cz/o-nas/>

³⁰ CENTR GROUP, a.s. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://centr.cz/o-nas/>

Specializují se na střežení objektů (byty, rodinné domy, prodejny, kanceláře, sklady, výrobní haly, instituce a úřady), střežení vozidel a video služby. Zajímavostí je, že využívají asistenčních zásahových služeb projektu KRUH, který zaručuje co nejrychlejší a nejúčinnější zásah na střežených objektech.³¹

D.I. SEVEN, a.s.

Na svých webových stránkách <https://www.diseven.cz> píše, že se jedná o renomovanou bezpečnostní a úklidovou agenturu poskytující fyzickou ostrahu osob a majetku, vzdálený monitoring a úklidový servis. Působí zejména na území České republiky.

Má něco okolo 600 zákazníků. V oblasti facility managementu zajišťuje kompletní servis pro správu nemovitostí a majetku. Také řídí určité dodavatelské řetězce, technickou a energetickou správu budov.³²

PCO – hlídací služba, s.r.o.

Na svých webových stránkách <http://www.pco.cz> má informace, že byla založena v roce 1996 za účelem střežení objektů. Poté rozšířila svoji působnost i do oblasti fyzické ostrahy. Působí hlavně na území České republiky.

Zaměstnává téměř 600 pracovníků. Sama společnost se řadí mezi nejúspěšnější v oblasti bezpečnostních služeb v jihočeském regionu. Má také chráněnou dílnu, v níž zaměstnává dalších 300 lidí.³³

Toto je 10 největších soukromých bezpečnostních agentur vyskytujících se na území České republiky, jejich velikost byla určena pomocí výše jejich ročního obrátu, což nemusí být vždy nutně objektivní vzhledem k tomu, že některé z těchto společností nepodnikají pouze v oblasti bezpečnosti, ale například i v oblasti správy majetku.

³¹ O nás JABLOTRON SECURITY a.s. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.bezpecnostnicentrum.cz/cs/o-nas>

³² D.I. SEVEN, a.s. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.diseven.cz/>

³³ PCO – hlídací služba, s.r.o. [online]. [cit.2022-11-11]. URL: <http://www.pco.cz/>

2.3 Současné aktivity dle živnostenského zákona

Činnosti soukromých bezpečnostních agentur jsou momentálně brány jako koncesované a je možné je vykonávat jako koncesovanou živnost. Tudiž je nutné splnit nejen podmínky zákona, ale i samotné podmínky pro získání koncese. Tyto podmínky jsou blíže specifikovány v příloze č. 3 živnostenského zákona.

V budoucnu by se činnosti soukromých bezpečnostních agentur měly řídit dle návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů z roku 2019. V němž jsou mnohem podrobněji specifikovány jednotlivé druhy činností na základě licencí, a dokonce i vymezeny jednotlivé „podskupiny“ druhů činností, tedy konkrétní jednotlivé činnosti.

Činnosti v současnosti

Činnosti v současnosti vyplývají ze živnostenského zákona z hlavy II., tedy jsou popsány zejména v příloze č. 3 živnostenského zákona.

Jedná se o tři kategorie činností:

1) Ochrana majetku a osob

2) Služby soukromých detektivů

3) Technické zabezpečení osob a majetku

Pod tyto kategorie se dají zařadit jednotlivé činnosti soukromých bezpečnostních agentur z praxe.

Pod **ochranu majetku a osob** se dají zařadit zejména konkrétní činnosti jako ochrana majetku, tedy zejména ochrana movitých a nemovitých věcí, ochrana osob, respektive ochrana života a zdraví, důstojnosti osoby, ale také zajišťování pořádku v místě konání veřejného shromáždění nebo sportovní, kulturní anebo jiné společenské akce. Dále je dle literatury do této kategorie řazen převoz hotovosti, cenností a zboží a ochrana obchodních tajemství.

Pod **službu soukromých detektivů** se dají zařadit činnosti jako zjišťování skutečností s možností sloužit jako důkazní prostředek, získávání informací

o určitých osobách a věcech. Také do této kategorie spadá pátrání po osobách a věcech či zjišťování jednání ohrožující obchodní tajemství.

Do kategorie **technického zabezpečení osob a majetku** se dají řadit činnosti jako technické zabezpečení objektu, konkrétně například instalace bezpečnostních dveří, oken, trezorů, čidel a poplachových zařízení a dnes již běžně využívaného kamerového systému, také opravy bezpečnostních prvků, bezpečnostních zařízení a systémů, však i nouzové otevírání bytu, nebytového prostoru nebo dalších objektů. Mezi technické zabezpečení osob se dají podřadit určitá přenosná technická zařízení bezpečnostního charakteru.³⁴

³⁴ Zákon č. 455/1991 Sb.: Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). 1991. Příloha č. 3.

3 Právní předpoklady soukromých bezpečnostních služeb

V momentální situaci nemají soukromé bezpečnostní služby svůj vlastní právní předpis. Opírají se pouze o podpůrné právní předpisy. Jejich činnost je považována za činnost koncesovanou a řídí se zejména živnostenským zákonem viz. kapitola současné aktivity dle živnostenského zákona.

3.1 Absence zákona pro soukromé bezpečnostní služby

Posledními vyhláškami, jež se zabývaly oblastí soukromých bezpečnostních služeb, byly vyhlášky působící v období od 1950 do 1991. Jednalo se o vyhlášku ministerstva národní bezpečnosti č. 88/1953 Ú. I., o úkolech a působnosti závodní stráže a následně vyhlášku Federálního ministerstva vnitra č. 135/1983 Sb., o ochraně majetku v socialistickém vlastnictví. Bohužel časem z důvodu zastaralosti byla vyhláška Federálního ministerstva vnitra č. 135/1983 Sb., o ochraně majetku v socialistickém vlastnictví zrušena a nahrazena zákonem č. 333/1991 Sb., o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie. Bohužel tento zákon ji obsahově nenahrazoval a soukromé bezpečnostní služby zůstaly bez speciálního právního předpisu.

Samotné soukromé bezpečnostní služby začaly usilovat o své vymezení pomocí nabádání orgánů k vytvoření právního předpisu. Toto jejich úsilí vyústilo ve vytvoření několika návrhů zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. Posledním návrhem byl návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů z roku 2019.

3.2 Podpůrné zákony pro soukromé bezpečnostní služby

Jak již bylo předešle řečeno, nyní se soukromé bezpečnostní služby, dále SBS, opírají pouze o podpůrné právní předpisy. Tyto právní předpisy se týkají SBS hlavně pomocí druhu činností jimi vykonávaných. Další souvislost se nachází, v tom že momentálně je činnost SBS brána jako činnost koncesovaná, a proto se jí týká mnoho zákonů ohledně živností a obecně pracovního poměru.

Vycházejí z důvodové zprávy k návrhu zákona o bezpečnostní činnosti se mezi podpůrné právní předpisy týkající se oblasti SBS řadí:

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)
- Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, resp. nově připravovaný zákon o zpracování osobních údajů
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a některých příslušníků jiných států a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění zákona č. 183/2017 Sb.
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
- Zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, ve znění zákona č. 370/2017 Sb.
- Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, část třetí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.³⁵

Jak vyplývá z uvedeného množství, rozmanitosti a velké šíře působnosti podpůrných zákonů je rozhodně na místě vytvoření jednotné právní úpravy tohoto specifického typu podnikání.

³⁵ Důvodová zpráva k návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. str. 20, 21.

Praktická část

4 Bezpečnostní služby v jiných státech

„Na rozdíl od řady oborů, je problémem SBS, že v zemích Evropské unie neexistuje jednotná právní úprava těchto služeb. Obsah činností SBS jak v ČR, tak v Evropské unii, tak v nově přistupujících zemích, a nakonec i ve světě je v podstatě stejný. SBS vyvíjejí svou činnost od detektivních služeb až po ochranu ekonomických zájmů firem a společností (podnikatelské sféry).

Zajištění vnitřní bezpečnosti je jedním z primárních závazků státu vůči občanům a podílí se na ní celá řada aktérů od policejních, zpravodajských, celních a justičních orgánů až po soukromé bezpečnostní služby. Aktivity vnitřních bezpečnostních služeb mají mimo jiné významný dopad na občanské svobody, lidská práva a obecně kvalitu liberální demokracie.

V současné době existují v Evropě pouze tři státy, které nemají pro soukromé bezpečnostní služby žádnou samostatnou právní úpravu. Jedná se o Německo a Rakousko, kde je podnikání v oblasti soukromé bezpečnostní služby stejně jako u nás považováno za živnost, avšak s výrazným postavením samosprávného cechovního orgánu, bez jehož dobrozdání neudělí tamní živností orgán souhlas s podnikáním. Dalším státem, který nemá vůbec nic, tedy ani zákon ani samosprávnou nebo cechovní instituci pro oblast SBS je bohužel Česká republika.“³⁶

4.1 Komparace se Slovenskem

Pro porovnání stavu soukromých bezpečnostních služeb v České republice s jiným státem byla vybrána Slovenská republika. Vzhledem k tomu, že Slovensko je jedna ze zemí, jež jsou nám velice blízké. To vyplývá obzvláště ze společné historie, především státu Československa, jež existovalo v období 1918–1992, však s určitou výjimkou v období druhé světové války (1939–1945),

³⁶ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. 2021. str. 105.

kdy mělo svoji exilovou vládu v zahraničí. Další charakteristickou podobností je umístění státu ve střední Evropě, členství v Evropské unii a dalších mezinárodních organizacích a samozřejmě určitá jazyková podobnost.

Když se podíváme na samotné počty soukromých bezpečnostních služeb v těchto zemích, jež jsou uvedeny v kapitole kvantitativní vymezení soukromých bezpečnostních služeb v tabulce č. 3 Počty SBS v jednotlivých státech, můžeme vidět, že v České republice bylo k roku 2020 zaznamenáno 7 090 soukromých bezpečnostních agentur, dále SBA, a na Slovensku vycházejí z posledních údajů z roku 2016, jež uvádějí počet 3 590 SBA. Z čehož vyplývá, že u nás bylo zhruba dvakrát více soukromých bezpečnostních agentur než na Slovensku.

Dalším velmi markantním rozdílem je zákonné zakotvení soukromých bezpečnostních služeb. Jak již bylo avizováno v kapitole absence zákona pro soukromé bezpečnostní služby. V České republice momentálně nemají soukromé bezpečnostní služby svůj vlastní právní předpis a opírají se pouze o podpůrné právní předpisy. Naopak v Slovenské republice existuje právní předpis pro soukromé bezpečnostní služby a je jím zákon č. 473/2005 Z. z., o poskytování služieb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti), ve znění pozdějších předpisů. Při určitém zběžném porovnání s návrhem zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů z roku 2019 se dají nalézt určité podobnosti, zejména v základních ustanoveních těchto zákonů, však náš návrh z roku 2019 působí celkově komplexněji.

Další rozdíly vyplývají ze samotné zákonné úpravy ve Slovenské republice, zejména se týkají splnění podmínek pro podnikání v tomto oboru. Velkým rozdílem oproti nynější situaci u nás je odborná způsobilost, jak ji popisují Štefan Kočar a Petr Selinger (2013) v knize Bezpečnostné služby v Slovenskej republike: Pro odbornou způsobilost kromě výjimek v zákoně je nutné vykonat odbornou přípravu a zkoušky na odbornou způsobilost, a to pro přípravu na výkon strážní služby, přípravu na výkon detektivní služby, poskytování odborných rad

při provozování strážní služby a poskytování odborných rad při provozování detektivní služby.

Jedná se o povinnosti stanovené zákonem č. 473/2005 Z. z., o poskytování služeb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o súkromnej bezpečnosti), ve znění pozdějších předpisů a jinými všeobecně závaznými právními předpisy, dále dbát na ochranu osobnosti, ochranu osobních údajů i informačních systémů, dobrou pověst právnických osob a ochranu obchodního tajemství. Poté o poskytování odborné přípravy a poradenství zpracovat informaci, vést samostatnou evidenci osob pověřených výkonem odborné přípravy a poradenství a vést inspekční knihu dozoru.

Mezi další podmínky patří: dosažení věku 20 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, zdravotní způsobilost. Dalším rozdílem je nutnost být držitelem průkazu odborné způsobilosti typu P a nutnost vysokoškolského vzdělání v oboru právo anebo bezpečnostní služby. Odborná příprava a poradenství tvoří základ pro výkon všech činností soukromých bezpečnostních služeb.

Odborná způsobilost je požadována odlišně u strážní služby a detektivní služby. U strážní služby je nutnost středoškolského vzdělání či středního odborného a průkazu odborné způsobilosti. U detektivní služby je nutnost vysokoškolského vzdělání v oboru právo anebo bezpečnostní služby a úspěšně vykonaná zkouška odborné způsobilosti.³⁷

Pro porovnání vybraných zemí vkládá autor tabulky, jejichž údaje vychází z publikace Soukromé bezpečnostní služby od autorů Jamelské a Rataje (2021).³⁸

³⁷ KOČAN, Štefan a Petr SELINGER. *Bezpečnostné služby v Slovenskej republike*. 2013. str. 269, 270.

³⁸ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. 2021. str. 107, 114.

Tabulka 5 - Porovnání ČR a Slovenska³⁹

Stát	Česká republika	Slovenská republika
Existence zákona	NE	ANO
Název zákona	-	Zákon č. 473/2005 Z. z., o poskytování služeb v oblasti súkromnej bezpečnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Forma oprávnění	Koncesovaná živnost	Licence
Časové omezení platnosti	-	10 let
Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu	NE	ANO
Samosprávná komora	NE	NE
Subjekty	-	Fyzické osoby, obchodní společnosti
Živnostenský zákon	ANO	ANO

Tabulka výborně shrnuje nasbíraná fakta a vystihuje největší momentální rozdíly ohledně postavení soukromých bezpečnostních služeb ve dvou vybraných státech. Tyto dva státy byly vybrány z důvodu velké podobnosti viz. výše. Jak z údajů vyplývá, Slovenská republika je mírně napřed v některých ohledech oproti České republice, zejména v oblasti existence právního předpisu, tento problém je podrobněji popsán v kapitole absence zákona pro soukromé bezpečnostní služby.

4.2 Komparace s dalšími státy

K porovnání s dalšími zeměmi byly vybrány země, s nimiž Česká republika, dále jen ČR, sousedí. Na západě je touto zemí Spolková republika Německo, ze severu jde o Polskou republiku, z východu se jedná o již zmíněné Slovensko viz. kapitola komparace se Slovenskem a na jihu je touto zemí Rakouská republika.

³⁹ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. Soukromé bezpečnostní služby. 2021. str. 107, 114, upraveno autorem.

Česká republika a Německo

Spolková republika Německo je jednou ze tří zemí v Evropě, jež také jako my nemá žádnou samostatnou právní úpravu pro soukromé bezpečnostní služby. V Německu je podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb stejně jako u nás považováno za živnost, ale Spolková republika Německo má oproti nám zřízen samosprávný cechovní orgán, jež se touto problematikou aktivně zabývá. Však jeho hlavním významem je určitý dozor, tedy hraje velice významnou roli při udělování souhlasu k podnikání v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. Jeho rozhodnutí ohledně udělení či neudělení souhlasu je považováno za velmi důležité a je respektováno ostatními oficiálními úřady, jež k němu vždy důsledně přihlížejí při jejich rozhodnutí o udělení souhlasu.

Tabulka 6 - Porovnání ČR a Německa⁴⁰

Stát	Česká republika	Spolková republika Německo
Existence zákona	NE	NE
Název zákona	-	-
Forma oprávnění	Koncesovaná živnost	-
Časové omezení platnosti	-	-
Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu	NE	NE
Samosprávná komora	NE	-
Subjekty	-	-
Živnostenský zákon	ANO	ANO

Česká republika a Polsko

Polská republika je soukromých bezpečnostních služeb na tom lépe než my. A to zejména z důvodu existence právní úpravy pro soukromé bezpečnostní služby, tedy zákona o ochraně osob a majetku. Důležité je také zmínit, že formou oprávnění je zde koncese, jež se vždy vydává na dobu určitou. Také oproti nám disponují bezpečnostní činnostmi pro vlastní potřebu.

⁴⁰ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. 2021. str. 107, 112, upraveno autorem.

Tabulka 7 - Porovnání ČR a Polska⁴¹

Stát	Česká republika	Polská republika
Existence zákona	NE	ANO
Název zákona	-	Zákon o ochraně osob a majetku
Forma oprávnění	Koncesovaná živnost	Koncese
Časové omezení platnosti	-	Na dobu určitou
Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu	NE	ANO
Samosprávná komora	NE	NE
Subjekty	-	-
Živnostenský zákon	ANO	ANO

Česká republika a Rakousko

Rakouská republika je také jednou ze tří zemí v Evropě, jež nemá žádnou samostatnou právní úpravu pro soukromé bezpečnostní služby jako ČR a Německo. Je tedy jako v těchto dvou zemích toto podnikání bráno jako živnost. Však jako ve Spolkové republice Německo zde funguje samosprávný cechovní orgán, jež hraje poradní roli při udělování souhlasu k podnikání v oblasti SBS.

Tabulka 8 - Porovnání ČR a Rakouska⁴²

Stát	Česká republika	Rakouská republika
Existence zákona	NE	NE
Název zákona	-	-
Forma oprávnění	Koncesovaná živnost	Licence
Časové omezení platnosti	-	-
Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu	NE	NE
Samosprávná komora	NE	-
Subjekty	-	-
Živnostenský zákon	ANO	ANO

⁴¹ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. 2021. str. 107, 112, upraveno autorem.

⁴² Tamtéž, str. 107, 113, upraveno autorem.

Dalšími státy vybranými pro komparaci jsou státy, jež jsou také jako my členem Evropské unie, dále jen EU. Autorova snaha zde byla, aby vybral různorodé země z oblasti EU. K této komparaci vybral stát na severu, a to Švédské království, vzhledem k jeho vyspělosti a jeho specifickému umístění. Další vybranou zemí je Nizozemsko, a to zejména z důvodu podobnosti velikostí rozlohy. Další vybranou zemí je Slovinsko, a to hned z několika důvodů, zejména kvůli určité podobnosti v jeho historickém vývoji v posledních historických etapách, ale také již z důvodu jeho historického slovanského původu, tak jako je tomu u Česka.

Česká republika a Švédsko

Další zemí je Švédsko, jež je členem Evropské unie, dále jen EU. Jak vidíme Švédské království má také již mnoho let právní úpravu pro soukromé bezpečnostní služby, a to zákon číslo 191/1974 o bezpečnostních společnostech. Důležité je zmínit, že formou oprávnění je ve Švédském království povolení bez časového omezení. Ve Švédsku se to týká zejména subjektů, jimiž jsou fyzické osoby a obchodní společnosti.

Tabulka 9 - Porovnání ČR a Švédska⁴³

Stát	Česká republika	Švédské království
Existence zákona	NE	ANO
Název zákona	-	Zákon č. 191/1974 o bezpečnostních společnostech
Forma oprávnění	Koncesovaná živnost	Povolení
Časové omezení platnosti	-	Bez časového omezení
Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu	NE	NE
Samosprávná komora	NE	NE
Subjekty	-	Fyzické osoby, obchodní společnosti
Živnostenský zákon	ANO	ANO

⁴³ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. 2021. str. 107, 115, upraveno autorem.

Česká republika a Nizozemsko

Nizozemsko je také členem EU a má již existující právní úpravu pro soukromé bezpečnostní služby a je jí zákon č. 317/2013 o soukromých bezpečnostních organizacích a vyšetřovacích agenturách. Důležité ke komplexnímu vnímání je také zmínění formy oprávnění, jimiž jsou v Nizozemsku licence na dobu pěti let. Nizozemsko také jako např. Polsko disponuje bezpečnostní činností pro vlastní potřebu. Subjekty, jichž se to týká jsou také jako u Polska fyzické osoby a obchodní společnosti.

Tabulka 10 - Porovnání ČR a Nizozemska⁴⁴

Stát	Česká republika	Nizozemsko
Existence zákona	NE	ANO
Název zákona	-	Zákon č. 317/2013 o soukromých bezpečnostních organizacích a vyšetřovacích agenturách
Forma oprávnění	Koncesovaná živnost	Licence
Časové omezení platnosti	-	5 let
Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu	NE	ANO
Samosprávná komora	NE	NE
Subjekty	-	Fyzické osoby, obchodní společnosti
Živnostenský zákon	ANO	ANO

Česká republika a Slovinsko

Slovinská republika je také členem EU a již určitou dobu disponuje zákonem k této oblasti. Konkrétně se jedná o zákon o soukromé bezpečnosti. Pro úplnost je nutné zmínit, že formou oprávnění jsou zde také licence jako například u Rakouska, zde jsou licence vydávány bez časového omezení. Dále Slovinsko také disponuje bezpečnostní činností pro vlastní potřebu, tak jako například Polsko. Subjekty

⁴⁴ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. 2021. str. 107, 112, upraveno autorem.

v případě Slovinska jsou opět fyzické osoby a obchodní společnosti, tak jako je tomu například u Polska či Švédska.

Tabulka 11 - Porovnání ČR a Slovinska⁴⁵

Stát	Česká republika	Slovinská republika
Existence zákona	NE	ANO
Název zákona	-	Zákon o soukromé bezpečnosti
Forma oprávnění	Koncesovaná živnost	Licence
Časové omezení platnosti	-	Bez časového omezení
Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu	NE	ANO
Samosprávná komora	NE	ANO
Subjekty	-	Fyzické osoby, obchodní společnosti
Živnostenský zákon	ANO	ANO

Poslední zemí vybranou k porovnání je Spojené království Velké Británie a Severního Irska. Spojené království Velké Británie a Severního Irska bylo autorem vybráno k porovnání zejména z důvodu jeho nedávného odtrhnutí od Evropské unie, tedy tzv. Brexitu, jež nastal 1. února 2020. Dále také z důvodu vysoké ekonomické vyspělosti, jež je obecně známa. Poté z důvodu velkého politického vlivu ve světě. Posledním důvodem byla historie s Českou republikou, tedy hlavně související s druhou světovou válkou a jejími událostmi.

Česká republika a Anglie

Spojené království Velké Británie a Severního Irska má také právní úpravu na tuto oblast, však nelze najít přímo zákon. Je to dáno zejména tím, že Anglie spadá do tzv. „angloamerické právní větve“. Autor našel pouze jedno nařízení o soukromé bezpečnosti. V originále se nazývá The private security regulation authority act.⁴⁶

⁴⁵ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. 2021. str. 107, 115, upraveno autorem.

⁴⁶ GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND. The private security regulation authority act, 2001. page 1.

Tabulka 12 - Porovnání ČR a Anglie⁴⁷

Stát	Česká republika	Spojené království Velké Británie a Severního Irska
Existence zákona	NE	ANO
Název zákona	-	-
Forma oprávnění	Koncesovaná živnost	Licence
Časové omezení platnosti	-	-
Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu	NE	-
Samosprávná komora	NE	-
Subjekty	-	-
Živnostenský zákon	ANO	-

⁴⁷ JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. 2021. str. 107, 115, upraveno autorem.

5 Vytváření aktuálního právního prostředí

Právní předpis, jež by upravoval problematiku soukromých bezpečnostních služeb neexistuje viz. kapitola absence zákona pro soukromé bezpečnostní služby, dále jen SBS. Je tomu tak od 90. let minulého století. Dokonce jsme již jednou z posledních zemí v Evropské unii, jež nemá samostatnou právní úpravu pro SBS.

O vytvoření právního prostředí s možností vzniku nové právní úpravy pro SBS se z velké části zaslужují ony samotné. Vzhledem k tomu, že již od vzniku absence zákona, ke které došlo v roce 1991 důsledkem zrušení vyhlášky Federálního ministerstva vnitra č. 135/1983 Sb., o ochraně majetku v socialistickém vlastnictví a nahrazení jí zákonem č. 333/1991 Sb., o Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie, jež ji bohužel nenaplňoval obsahově viz. kapitola absence zákona pro soukromé bezpečnostní služby, pilně usilují o vytvoření určité konkrétní právní úpravy pro jejich činnost, však jejich snahu vždy vláda nebrala dostatečně v potaz.

I když je nutno podotknout, že v rámci několika let bylo vytvořeno hned několik návrhů právní úpravy pro tuto oblast. Mezi poslední vzniklé návrhy zákona o bezpečnostní činnosti spadají návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů z roku 2014 a nejnovější návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů z roku 2019. Tedy posledním vládním úsilím bylo schválení onoho návrhu zákona o soukromé bezpečnostní činnosti dne 27. dubna 2020.

Samotné návrhy v porovnání se zákony pro SBS v okolních státech, tedy zejména na Slovensku viz. kapitola komparace se Slovenskem se obsahově zdaleka tolik neodlišují, dokonce dle jejich obsahů jsou naopak obsáhlejší.

5.1 Důvodová zpráva

Vycházejí z informací uvedených v důvodové zprávě návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů, předkladatel zvažoval celkem tři varianty právní úpravy problematiky soukromých bezpečnostních služeb. Po vyhodnocení všech variant dospěl k závěru, že nejlepší možností bude

zpracování zcela nového zákona o bezpečnostní činnosti. „Vzhledem k tomu, že dosavadní regulace a její vynucování včetně samoregulačních mechanismů trhu soukromých bezpečnostních služeb dlouhodobě nepřináší kýžený efekt, je jediným možným řešením přijetí kompletní nové právní úpravy předmětné problematiky. Jedině zcela nová právní úprava s sebou přinese odstranění aktuálních nedostatků a zejména pak bezpečnostních rizik.“⁴⁸

Bohužel tato varianta s sebou ponese také nejvyšší náklady na straně státu i podnikatelů v oboru soukromé bezpečnostní činnosti a také vyšší administrativní zátěž provozovatelů a jejich zaměstnanců zejména při přechodu na nový systém regulace právních vztahů. Hlavním rozdílem zde bude, že provozovatel musí každých 10 let požádat o nové správní rozhodnutí o vydání licence.

Jednou z důležitých změn je úprava činností soukromých bezpečnostních služeb. Avizováno v kapitole současné a budoucí aktivity dle zákona, nyní je tato činnost brána za podnikatelskou a k jejímu provozování je nutná koncese. Dle návrhu budou nově k výkonu potřeba licence podle konkrétního druhu činnosti.

Dle důvodové zprávy jde o dvě základní úrovně činností. „V první řadě jde o samotný výkon soukromých bezpečnostních činností realizovaný přímo podnikatelem v oboru a jeho zaměstnanci ve prospěch zákazníka, který má, zjednodušeně řečeno, „soukromoprávní charakter“. Druhou stránku činnosti soukromé bezpečnostní služby tvoří součinnost a spolupráce soukromé bezpečnostní služby s orgány veřejné moci.“⁴⁹

Nynější negativa

Vycházejí z důvodové zprávy jedním z hlavních problémů je neumožnění vyloučení střetu zájmů po skončení smluvního vztahu nebo v jeho průběhu a smluvní regulace je velmi problematická, neboť neexistuje žádný kontrolní mechanismus, jež by toto kontroloval a vyvodil následky.

⁴⁸ Důvodová zpráva k návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. str. 1.

⁴⁹ Tamtéž, str. 2.

Dalším problémem je, že soukromé bezpečnostní služby vzhledem ke svému personálnímu a materiálně technickému vybavení mohou představovat výrazné bezpečnostní riziko. Nutno podotknout, že profesionální přístup a etnické zásady řady provozovatelů toto riziko snižují.⁵⁰

Jistým problémem je také to, že se často stávají nástrojem nekalého konkurenčního boje podnikatelských, politických a dalších subjektů. Jako příklad důvodová zpráva zmiňuje zásah do komunálních voleb v Praze v roce 2010. Údajně pomocí umístění odposlechového zařízení do bytu politicky činné osoby.

Tomuto riziku napomáhá dosavadní stanovení podmínek získání koncese, jež jsou momentálně dosti mírné a spolu související kvalifikace pracovníků. V této souvislosti důvodová zpráva připomíná zapojení zaměstnanců provozovatelů do trestné činnosti související s odcizením hotovosti v řádech stamilionů korun při jejich přepravě od podnikatelských subjektů do bankovních ústavů (např. případ Procházka).⁵¹

Určitý problém je také spatřován v momentálním vztahu mezi soukromými bezpečnostními službami a výkonem veřejné moci. Příkladem je situace v některých obcích, které namísto nebo vedle působící služby obecní policie, najímají k ochraně veřejného pořádku soukromé bezpečnostní služby.⁵²

Velmi významným důvodem je dle důvodové zprávy absence institutu výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu. Po zrušení vyhlášky č. 135/1983 Sb., o ostraze majetku v socialistickém vlastnictví, došlo v oblasti bezpečnostních činností vykonávaných pro vlastní potřebu k absenci cíle krom dosažení zisku plynoucího z podnikání. Je pouze limitována více či méně souvisejícími právními úpravami. Přitom jde o činnosti, které jsou svým charakterem totožné s jejich provozováním na podnikatelské bázi. Z těchto důvodů důvodová zpráva

⁵⁰ Důvodová zpráva k návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. str. 3.

⁵¹ Tamtéž, str. 4.

⁵² Tamtéž, str. 5.

upozorňuje na to, že není možné tolerovat stav, aby subjekty zajišťující si uvedené činnosti vlastními silami a prostředky je vykonávaly živelně, tedy je nelze upravit živnostenským zákonem, jelikož se nejedná o podnikání. Například podnikatel, jenž hodlá chránit svůj majetek, musí uzavřít smlouvu s provozovatelem podnikatelské činnosti ostražena osob a majetku. V souvislosti může definovat své požadavky na poskytovanou službu, však pouze z hlediska obecných kritérií. Tím pádem jakékoliv smluvní podmínky k personálnímu substrátu zajišťujícímu samotnou ochranu majetku jsou velmi problematické. Z toho vyplývá, že ne vždy stejný objekt chrání stejní lidé se stejnou kvalifikací z důvodu poskytování služby více objednatelům. Dále z toho vyplývá, že subjekt, jež službu poskytne není ničím nucen k tomu, aby důsledně dbal na kvalitu svých zaměstnanců, zvláště pokud jeho jediný cíl je dosažení zisku.

Další problém, na nějž je upozorňováno, se týká najímání držitelů zbrojních průkazů skupiny E (ochrana života a majetku) a zároveň vlastníků zbraní podléhajících registraci k výkonu koncesovaných živností. Tímto je obcházeno zaměstnávání kvalifikovaných osob, tedy držitelů zbrojních průkazů skupiny D (výkon povolání).⁵³

Výše uvedená negativa se dají dle autora eliminovat zejména kvalitním přístupem k výběru zkušených a dostatečně kvalifikovaných zaměstnanců a průběžným zvyšováním jejich kvalifikace. Díky tomu může i podnikatel zamezit případné fluktuaci zaměstnanců. Dalším možným postupem je možnost nasazování stejných zaměstnanců na ochranu stejných objektů, tím je možné ušetřit čas i peníze na zaškolování nových zaměstnanců na nový objekt ochrany. Samozřejmě je zde na místě kontrola ze strany státu a zpřísnění podmínek pro tento typ koncesované živnosti.

⁵³ Důvodová zpráva k návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. str. 6.

Popis cílového stavu

Důvodová zpráva také uvádí, jak by měl vypadat cílený stav po vydání právní úpravy. Navrhovaná právní úprava si klade především tyto cíle:

- Podrobit podnikání v oboru bezpečnostní činnosti specifické právní úpravě
- Provést bezpečnostní prověrku všech tuzemských a zahraničních soukromých bezpečnostních služeb za účelem eliminace identifikovaných problémů
- Stanovit jasné vstupní podmínky pro výkon (soukromé) bezpečnostní činnosti
- V navrhované nové právní úpravě provést podrobnou kategorizaci stávajících druhů výkonu soukromé bezpečnostní činnosti
- Zakotvit podmínky výkonu bezpečnostní činnosti zajišťované fyzickými a právníckými osobami pro vlastní potřebu
- Stanovit kvalifikační předpoklady
- Technicky zpřesnit praktický postup osob vykonávajících jednotlivé druhy soukromé bezpečnosti ve vztahu ke konkrétním osobám a místům
- Provozovatelům a jejich zaměstnancům uložit některé doplňující povinnosti technického charakteru
- Uložit provozovatelům určitá omezení ve volnosti uzavírání smluv
- Zvláštní pozornost věnovat výkonu bezpečnostní činnosti „služba soukromého detektiva“, a to zejména z pohledu jasného vymezení osobních údajů
- Zkvalitnit poskytování služeb provozovateli
- Stanovit působnost státu při vydávání správních rozhodnutí o udělení licencí
- Stanovit správní postih za porušení povinností stanovených návrhem zákona, případně stavovských předpisů Komory provozovatelů soukromých bezpečnostních činností⁵⁴

⁵⁴ Důvodová zpráva k návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. str. 25, 26, 27.

Stanovené cíle jsou reakcí na stávající stav a specifickou povahu podnikání v předmětné oblasti a jeho možné dopady. Úprava také umožňuje odborné rozvinutí podnikatelských aktivit a respektuje právo každé osoby na vlastní ochranu.

5.2 Poslední návrh právní úpravy

Návrhů zákona o soukromé bezpečnostní činnosti bylo od 90 let 20. století vytvořeno již několik. Jak uvádí Bureš (2013) na podobě zákona a paragrafovém znění se pracuje již od roku 2011 na základě zadání vlády tehdejšího premiéra Nečase a tento návrh byl veřejně zpřístupněn na stránkách ministerstva v roce 2012.⁵⁵ Mezi poslední návrhy se řadí návrh zákona o bezpečnostní činnosti z roku 2014 a návrh zákona o bezpečnostní činnosti z roku 2019.

Bohužel projednání návrhu je stále dokola odkládáno. Jak již uvádí Bureš (2013) v době finalizace jeho publikace (prosinec 2012) návrh zákona již čekal na projednání. Očekával také, že zákon pravděpodobně nebude zamítnut jako celek, ale že jeho obsah bude dále upravován formou pozměňovacích návrhů jednotlivých čteních.⁵⁶ Z dnešního autorova pohledu se dá usoudit, že měl pravdu, vzhledem k vytvoření několika dalších návrhů, jež však obsahově vycházejí z předchozích.

Obsah návrhu

Samotný návrh zákona o bezpečnostní činnosti (2019) uvádí, že upravuje zejména tři oblasti:

„(1) *Tento zákon upravuje*

a) podmínky výkonu bezpečnostní činnosti za účelem podnikání¹⁾ (dále jen „soukromá bezpečnostní činnost“),

⁵⁵ BUREŠ, Oldřich. *Privatizace bezpečnosti: české a zahraniční zkušenosti*. 1. vydání. 2013. str. 181.

⁵⁶ Tamtéž, str. 183.

- b) podmínky výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu a**
c) působnost Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) a dalších orgánů vykonávajících státní správu na úseku bezpečnostní činnosti.“⁵⁷

V hlavě II. popisuje výkon soukromé bezpečnostní činnosti, tedy hlavně základní podmínky výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, specifikace činností v návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a podmínky získání určitých typů licencí (A, B, C, D, E, F). Poté samotné jednotlivé druhy činností dle jednotlivých licencí a co za konkrétní činnosti do každé z nich spadají.

Specifikace činností v návrhu zákona o bezpečnostní činnosti

- a) „Ochrana osoby a majetku**
b) Ochrana majetku ve zvláštních případech
c) Službu soukromého detektiva
d) Převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě převyšující 5 000 000 Kč
e) Technická služba k ochraně osob a majetku
f) Bezpečnostní poradenství“⁵⁸

Jednotlivé činnosti tvoří určité kategorie, a proto je možné je ještě rozčlenit do několika podkategorií, respektive konkrétních činností.

Ochrana osob a majetku se dá rozdělit hlavně do dvou kategorií, tedy na ochranu osob a ochranu movitého a nemovitého majetku. Poté na další činnosti jako např. zajišťování pořádku v místě konání veřejných akcí (kulturních, sportovních apod.) a další činnosti, jak uvádí návrh zákona o bezpečnostní činnosti (2019).

- a) „ochrana osoby a s tím souvisejících práv chráněné osoby...“**

⁵⁷ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 1.

⁵⁸ Tamtéž, § 2.

b) ochrana majetku a s chráněným majetkem souvisejících práv stanovených jeho vlastníkem...

c) zajišťování pořádku v místě konání veřejného shromáždění nebo sportovní, kulturní anebo jiné společenské akce,

d) provoz a obsluha zabezpečovacího systému, dohledového a poplachového přijímacího centra nebo jeho části a vyhodnocování narušení střeženého objektu nebo místa, nebo

e) převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě nepřevyšující

5 000 000 Kč nebo doprovod takového převozu, a

f) další činnosti vymezené kvalifikačními standardy profesních kvalifikací...⁵⁹

Ochrana majetku ve zvláštních případech se týká speciálních případů, kde je zvýšené nebezpečí ohrožení života, zdraví nebo majetku osob. Tedy dle návrhu zákona jde o činnosti podle odstavce 1 písm. b) až f), která je zaměřená na objekty a místa, kde lze předpokládat zvýšené nebezpečí ohrožení života, zdraví nebo majetku osob.

Služba soukromého detektiva se zabývá zejména hledáním osob a movitého majetku, samozřejmě také zjišťováním vzniku skutečností jako zmizení osoby či odcizení majetku použitelných jako důkazní prostředek v řízení před soudem či správním orgánem. Služba se hojně využívá v zahraničí k získávání informací o určitých osobách, ale i majetku, hlavně k získání informací ohledně obchodních tajemství či ochraně vlastních obchodních tajemství. Samotné „podkategorie“ uvádí návrh zákona o bezpečnostní činnosti (2019), takto:

a) „hledání věci nebo osoby,

b) získávání informace o fyzické a právnické osobě v rozsahu vymezeném tímto zákonem nebo o jejích majetkových poměrech,

c) opatřování informace v rozsahu vymezeném tímto zákonem nebo věci, ...

⁵⁹ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 4.

d) zjišťování jednání ohrožujícího obchodní tajemství, a

e) další činnosti vymezené kvalifikačními standardy...⁶⁰

Převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě převyšující 5 000 000 Kč se zabývá, jak již z názvu vyplývá, převozem určité hotovosti, cenin a cenných předmětů a dalšího cenného majetku. Služba je využívána hlavně bankovními společnostmi a subjekty ve finančním sektoru. Samotnou činnost definuje návrh zákona o bezpečnostní činnosti (2019), takto:

„Převozem věcí mimořádné hodnoty podle licence skupiny D je jejich přeprava, ochrana v souvislosti s převozem a ochrana při doprovodu takového převozu, a v souvislosti s převozem hotovosti její ukládání, počítání, ověřování, zpracování, výměna nebo směna a další činnosti vymezené kvalifikačními standardy profesních kvalifikací...“⁶¹

Technická služba k ochraně osob a majetku je asi nejvíce členitou oblastí hlavně z důvodu rychle zvyšující se technické vyspělosti společnosti. Spadá sem technické zabezpečení nemovitostí jako např. instalace bezpečnostních dveří, oken, trezorů, různých čidel a poplachových zařízení a dnes již běžně využívaného kamerového systému a mnoha dalších dnes využívaných technických prostředků k ochraně movitého majetku či nemovitého majetku. Následně do této kategorie spadá monitoring objektů a služby s ním související. Novodobým fenoménem v této oblasti je kyberbezpečnost, vzhledem k tomu, že ve 21. století již mnoho lidí využívá možnosti „online úschovy majetku“ jako například softwarové peněženky a další služby podobného typu.

Bližší dělení této činnosti uvádí návrh zákona o bezpečnostní činnosti (2019) a to zejména do dvou kategorií:

⁶⁰ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 5.

⁶¹ Tamtéž, § 6.

a) „projektování, montáže, kontrole, údržbě, revizi nebo opravě bezpečnostních prvků, bezpečnostních zařízení a systémů stanovené bezpečnostní odolnosti nebo klasifikace, zejména

1. otvorových výplní, bezpečnostních úschovných objektů a ostatních mechanických zábran,

2. poplachového, zabezpečovacího a tísňového systému,

3. kamerového dohledového systému,

4. zabezpečovacího systému sloužícího ke kontrole vstupu, nebo

5. dohledového a poplachového přijímacího centra zajišťujícího dálkový přenos informace o podezření ze spáchání protiprávního jednání, který může vyvolat zásah osoby vykonávající bezpečnostní činnost nebo orgánu veřejné moci, nebo

b) nouzovém otevírání bytu, nebytového prostoru nebo dalších objektů...“⁶²

Bezpečnostní poradenství, jak již z názvu vyplývá, se zabývá poradenstvím v komplexní oblasti bezpečnosti. Hlavně se zaměřuje na samotné vzdělávání v této oblasti a dále na analytickou, projektovou a další související činnosti.

Dle konkrétního zaměření poradenství jej návrh zákona o bezpečnostní činnosti (2019) dále dělí na:

a) „školící činnost v oboru bezpečnostní činnosti,

b) poradenská, analytická, projekční a posudková činnost mající přímou souvislost s výkonem bezpečnostní činnosti nebo v oblasti ochrany informací, krizového řízení nebo havarijního plánování, nebo

c) činnost spočívající v dodavatelském zajišťování služeb v oblasti informační a kybernetické bezpečnosti, a

d) další činnosti vymezené kvalifikačními standardy profesních kvalifikací...“⁶³

⁶² Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 7.

⁶³ Tamtéž, § 8.

Zde je vidět, že činnosti soukromých bezpečnostních agentur jsou opravdu komplexní tematikou, jež se dá dále členit na mnoho různých podkategorií a s velkou pravděpodobností se dle neustálého rozvoje techniky dá do budoucna předvídat, že těchto podkategorií či samotných kategorií bude přibývat.

V dílu druhém se zaměřuje na podmínky vydání licence a náležitosti žádosti. Rozděluje zde náležitosti dle toho, komu by měla být licence vydána (fyzické osobě, české obchodní korporaci, založené obchodní korporaci, zahraniční obchodní korporaci a další). Například mezi obecné náležitosti vydání licence fyzické osobě spadají podmínky:

„a) dosáhla věku 21 let,

b) je plně svéprávná,

c) je bezúhonná,

d) je spolehlivá,

e) je odborně způsobilá, není-li dále stanoveno jinak,

g) je zapsaná v obchodním rejstříku, nebo pokud při podnikání ke svému jménu nepřipojuje dodatek vzbuzující klamavý dojem, že jde o orgán veřejné moci, a

h) v posledních 5 letech před podáním žádosti o vydání licence jako provozovatel, člen statutárního orgánu, vedoucí odštěpného závodu nebo odpovědný zástupce závažným způsobem nebo opakovaně neporušila povinnost stanovenou tímto zákonem, neohrozila zahraničně politické nebo bezpečnostní zájmy České republiky, veřejný pořádek nebo bezpečnost osob nebo majetku.“⁶⁴

Následně se věnuje samotným náležitostem žádosti o vydání licence. Mezi něž spadají obecné náležitosti žádosti a navíc:

„a) uvedení druhu soukromé bezpečnostní činnosti, kterou má vykonávat

b) dobu, na kterou žádá o vydání licence, je-li tato doba kratší než 10 let, a

⁶⁴ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 10.

c) den, od kterého má vzniknout oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost, nemá-li vzniknout dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence.⁶⁵ Dále musí fyzická osoba k žádosti připojit doklad prokazující její odbornou způsobilost, čestné prohlášení potvrzující její dosavadní bezpečnostní praxi, čestné prohlášení potvrzující její spolehlivost a doklad prokazující její bezdlužnost.⁶⁶ Poté jsou popsány náležitosti žádosti o vydání licence pro další subjekty (české obchodní korporace, založené obchodní korporace, zahraniční obchodní korporace a další).

Díl třetí popisuje samotné řízení o vydání licence. Hlavní informací zde je, že ministerstvo rozhodne o žádosti o vydání licence do 90 dnů ode dne doručení žádosti. Také musí ministerstvo bez zbytečného odkladu po zahájení řízení požádat o informaci zpravodajských služeb a vyjádření Policie České republiky k osobám žádajícím o licenci.⁶⁷ Dále zmiňuje zamítnutí žádosti a jeho důvody. Následně se věnuje samotným náležitostem licence:

„Rozhodnutí o udělení licence mimo náležitosti stanovené pro rozhodnutí správním řádem obsahuje

a) dobu, na kterou je vydána, je-li tato doba kratší než 10 let,

b) druh soukromé bezpečnostní činnosti vykonávané provozovatelem,

c) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a adresu místa pobytu odpovědného zástupce, je-li ustanoven, a

d) den, od kterého vznikne oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost, nevznikne-li toto oprávnění dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení licence nebo dnem následujícím po dni zápisu do obchodního rejstříku.“⁶⁸

⁶⁵ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 16.

⁶⁶ Tamtéž, § 16.

⁶⁷ Tamtéž, § 20.

⁶⁸ Tamtéž, § 22.

Díl čtvrtý se zabývá postupem po vydání licence, tedy oznamovací povinností, změnou licence, pozastavením licence a také zánikem a odnětím licence, vydáním nové licence a dalšími souvisejícími tématy.

Díl pátý upozorňuje na další podmínky výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Jedná se zejména o podrobné rozebrání jednotlivých stanovených podmínek jako bezúhonnost, spolehlivost, bezdlužnost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti a další.

Díl šestý přibližuje zvláštní ustanovení o výkonu některých soukromých bezpečnostních činností jako například: opatření a povinnosti osoby při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku, ochrana majetku ve zvláštních případech nebo převoz věcí mimořádné hodnoty, povinnosti provozovatele při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti služba soukromého detektiva a další.

Díl sedmý se zabývá společnými ustanoveními k výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Tento díl popisuje zajímavý fenomén jež, již dříve za činnosti závodní strážce a hlídkové služby fungoval, tedy určité stejnokroje a průkazy viz. kapitola historie a charakteristika současného stavu. Samotné konkrétní podoby průkazů byly uvedeny ve vyhlášce ministerstva národní bezpečnosti č. 88/1953 Ú. I., o úkolech působnosti závodní strážce a vyhlášky Federálního ministerstva vnitra č. 135/1983 Sb., o ochraně majetku v socialistickém vlastnictví. Zde je tedy vidět možná návaznost na dávné úpravy činnosti soukromých bezpečnostních služeb.

„Stejnokroj a průkaz

(1) Stejnokroj osoby vykonávající soukromou bezpečnostní činnost, je-li používán, musí být zřetelně a viditelně opatřen číslem osoby vykonávající soukromou bezpečnostní činnost.

(2) Provozovatel vystaví osobě, která vykonává soukromou bezpečnostní činnost, průkaz.

(3) Průkaz musí obsahovat

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení nebo obchodní firmu a sídlo provozovatele,
- b) číslo licence,
- c) jméno, popřípadě jména, a příjmení osoby, které je průkaz vydán,
- d) fotografii osoby, které je průkaz vydán, odpovídající její současné podobě,
- e) číslo průkazu a
- f) podpis provozovatele nebo osoby oprávněné za provozovatele jednat.⁶⁹

Poté uvádí také základní povinnosti při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Jedná se například o zákaz souběžného výkonu některých soukromých bezpečnostních činností, povinnost mlčenlivosti, smlouvu o výkonu soukromé bezpečnostní činnosti, povinné pojištění odpovědnosti a další.

Hlava třetí se zabývá výkonem bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu. Je zde vytyčeno zaprvé, co vlastně je bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu a kdo jí může vykonávat. „Bezpečnostní činnost ochrana osoby a majetku, převoz věcí mimořádné hodnoty nebo bezpečnostní poradenství pro vlastní potřebu může vykonávat každý za podmínek stanovených v této hlavě.“⁷⁰ Dále je tato část zaměřena na podmínky výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu.

„O bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu podle § 57 jde pouze tehdy, je-li vykonávána

a) pro osobu, která je držitelem zbrojní licence skupiny G podle zákona o zbraních, která zaměstnává

1. osobu v základním pracovněprávním vztahu nebo obdobném anebo jemu na roveň postaveném právním vztahu k zaměstnavateli (dále jen „zaměstnanec“), která je držitelem zbrojního průkazu skupiny D podle zákona o zbraních, a

⁶⁹ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 50.

⁷⁰ Tamtéž, § 57.

2. při výkonu takové bezpečnostní činnosti je tento zaměstnanec ozbrojen zbraní zaměstnavatele registrovanou podle zákona o zbraních, nebo

b) nejméně 10 zaměstnanci.

(2) Bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu podle odstavce 1 může být vykonávána jen na základě registrace bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu (dále jen „registrace“) provedené ministerstvem.“⁷¹

Poté navazuje samotnými náležitostmi žádosti o registraci, jež musí vedle obecných náležitostí žádosti dále obsahovat umístění nebo sídlo odštěpného závodu anebo závodu, předmět její dosavadní činnosti, druh bezpečnostní činnosti vykonávané pro vlastní potřebu, seznam střežených míst nebo osob, a počet zaměstnanců.⁷² Také přidává určité podmínky žádosti, pokud se jedná o obchodní korporaci, jež je členem koncernu podle zákona o obchodních korporacích. Následně přibližuje samotnou registraci. Žádost o registraci podává ministerstvu ten, kdo hodlá vykonávat bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu. Pokud splňuje všechny náležitosti, tak ministerstvo provede registraci formou zápisu do evidence ve lhůtě do 30 dnů ode dne podání žádosti a vydá žadateli potvrzení o registraci.⁷³ V dalších částech se věnuje změně, zrušení a zániku registrace, podmínkám výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu, oznamovací povinnosti a povinnostem při výkonu bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu.

Hlava čtvrtá se zabývá společnými ustanoveními pro výkon bezpečnostní činnosti.

Hlava pátá vysvětluje dohled, dozor a přestupky. V rámci dohledu, zde bude mít slovo zejména Policie ČR. Však u dozoru nad výkonem bezpečnostní činnosti bude mít hlavní slovo ministerstvo, jež bude mít několik oprávnění. Zaprvé udílet na místě pokyny odpovědné osobě na místě přítomné. Za druhé pokynem na místě uložit odpovědné osobě, aby vystřídala osobu, která vykonává

⁷¹ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 58.

⁷² Tamtéž, § 59.

⁷³ Tamtéž, § 60.

bezpečnostní činnost v určených případech. Dále jsou zde také upřesněny možnosti podání námitek.⁷⁴ Následující část se věnuje přestupkům, jež jsou konkrétně vyjmenovány. Samotné přestupky následně projednává ministerstvo.⁷⁵

Hlava šestá se zabývá evidencí, jež bude probíhat zejména pomocí informačních systémů veřejné správy. Dále se zaměřuje na údaje vedené v evidencích a lhůty k jejich předávání a uchovávání.

Hlava sedmá se zabývá samosprávnou komorou, jež má být zřízena v Praze a být právní osobou, která bude samosprávnou, nepolitickou a stavovskou organizací sdružující všechny provozovatele. Také bude samo financovatelná a příjmy budou tvořeny především členskými příspěvky členů, dary a dalšími příjmy.⁷⁶ Dále se zabývá samotným vznikem a zánikem členství v Komoře.

„(1) Každý provozovatel, kterému bylo vydáno rozhodnutí o udělení licence, je členem Komory.

(2) Komora členství provozovatele zapíše do 5 dnů ode dne doručení stejnopisu písemného vyhotovení o udělení licence do seznamu členů Komory.

(3) Členství v Komoře zaniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí o odnětí licence nebo zánikem licence.“⁷⁷

V následující části vyjmenovává práva a povinnosti členů Komory jako volit zástupce do orgánů Komory a sám být volen či využívat podpory Komory ve sporech spojených s výkonem soukromé bezpečnostní činnosti a práva a povinnosti Komory samotné.⁷⁸ Dále představuje orgány Komory, jimiž budou

⁷⁴ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 67.

⁷⁵ Tamtéž, § 70.

⁷⁶ Tamtéž, § 73.

⁷⁷ Tamtéž, § 74.

⁷⁸ Tamtéž, § 75.

zejména sněm, představenstvo, předseda a komise pro odborné vzdělávání.⁷⁹ Poté samotné jednotlivé orgány konkrétně popisuje.

V hlavě osmé přibližuje společná ustanovení o spolupráci, a to zejména koordinační dohody s policií a jejich hlavní obsah. *„Provozovatel při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti ochrana osoby a majetku nebo ochrana majetku ve zvláštních případech může se souhlasem vlastníka střeženého objektu nebo místa uzavřít písemnou koordinační dohodu s příslušným krajským ředitelstvím Policie České republiky, v jehož územním obvodu se střežený objekt nebo místo nachází. Účelem dohody je stanovit podrobnosti postupu při vzájemné spolupráci a při poskytování součinnosti provozovatele Policie České republiky při plnění jejích zákonných úkolů.“⁸⁰*

Hlava devátá se zabývá přechodnými a zrušovacími ustanoveními.

Zde je krásně vidět, jak je samotný návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů z roku 2019 velice obsáhlý. V prvních několika částech se zabývá zejména samotným podnikáním v oblasti bezpečnostní činnosti, a hlavně samotnými licencemi k určitým druhům činností a podmínkami. Poté popisuje konkrétní podmínky vydání licence a náležitosti žádosti o ní a také postup řízení o vydání. Další zajímavou částí je díl sedmý, jež popisuje stejnokroj a průkaz. Následně jsou popsány také základní povinnosti při výkonu soukromé bezpečnostní činnosti. Dalším důležitým úsekem je hlava třetí, jež se zabývá výkonem bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu, také jsou v ní zmíněny podmínky a náležitosti žádosti o registraci apod. Zajímavá je též hlava pátá, jež vysvětluje dohled, dozor a přestupky. Další hlava se zabývá samotnou evidencí. Následně hlava sedmá se zabývá samosprávnou komorou, jejími orgány a právy a povinnostmi členů. Poté jsou v hlavě osmé přiblížena společná ustanovení o spolupráci, a to zejména koordinační dohody s policií a jejich hlavní obsah.

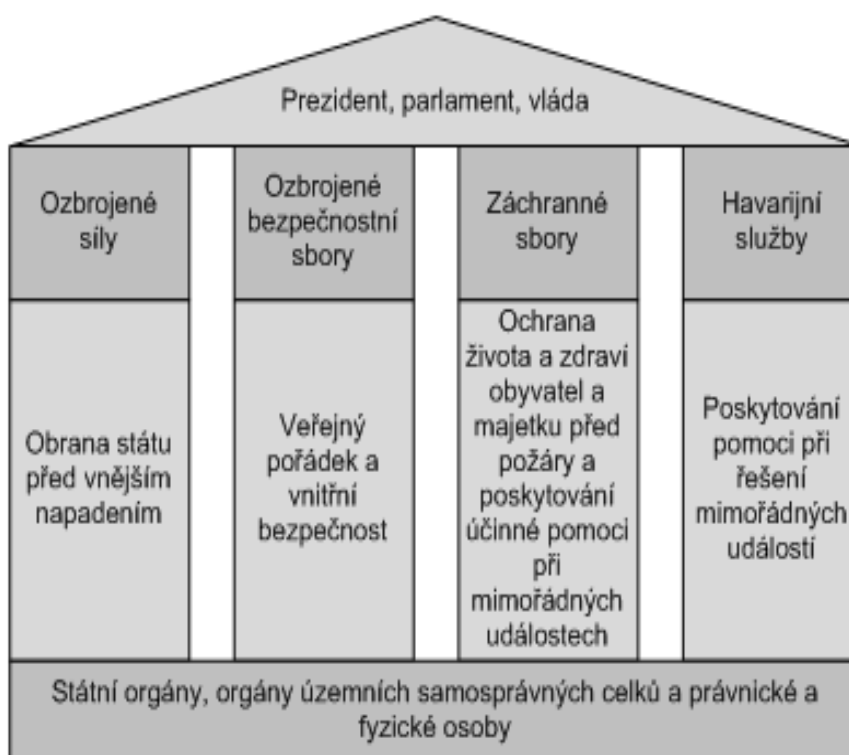
⁷⁹ Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů. 2019. § 77.

⁸⁰ Tamtéž, § 85.

6 Bezpečnostní systém a soukromé bezpečnostní agentury

Vycházejí ze stránek Ministerstva vnitra je bezpečnostní systém státu České republiky popsán jako: „*Institucionální nástroj pro tvorbu a realizaci bezpečnostní politiky. Je tvořen příslušnými prvky zákonodárné, výkonné a soudní moci, územní samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti státu.*“⁸¹

Obrázek 2 - Struktura bezpečnostního systému ČR⁸²

6.1 Role Soukromých bezpečnostních agentur

Soukromé bezpečnostní služby v bezpečnostním systému České republiky plní roli tzv. „nestátního aktéra.“ Nestátními aktéry v bezpečnostním systému ČR jsou

⁸¹ Úvodní strana – Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Copyright © 2022 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit.2023-1-5]. URL: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-system-statu.aspx>

⁸² Vzdělávání členů SH ČMS [online]. [cit.2022-2-12]. URL: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=59&head=119&subhead=269>, upraveno autorem.

zejména jednotky požární ochrany sboru dobrovolných hasičů obce, dále sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, zdravotnická záchranná služba a na ní navazující letecká záchranná služba, také Český červený kříž a další nestátní neziskové organizace. Dalšími nestátními aktéry jsou specializované služby jako odborné a pohotovostní služby, vodní záchranná služba, kynologická služba a další a samozřejmě soukromé bezpečnostní služby.

Definice od OSN expertů jako je Biró (2005) říká, že „*nestátní aktér může být jakýkoliv aktér na mezinárodní scéně, jiný než suverénní stát*“.⁸³ Další užívanou definicí je definice od Andrewa Claphama (2015) jež říká, že „*koncept nestátních aktérů je obecně chápán jako zahrnutí kterékoliv entity, která není přímo stát a často je užíván k označování ozbrojených skupin, teroristů, občanské společnosti, náboženských skupin nebo korporací; koncept je příležitostně používán k zahrnutí mezivládních organizací*“.⁸⁴

Soukromé bezpečnostní služby v bezpečnostním systému ČR, tedy fungují jako komerční subjekty zajišťujícími hlavně bezpečnost občanů a jejich majetku, ale provádějí i další činnosti. Jejich úkolem jakožto „nestátního aktéra“ je doplnění vnitřního bezpečnostního systému ČR, a to zejména ve smyslu prevence ve spolupráci s Policií ČR dále jen PČR, a obecní policií.

Doplňují určité nedostatečně pokryté úseky vnitřní bezpečnosti z důvodu nedostatku personálu PČR či určitých preferencí samosprávných orgánů ohledně například obecní policie. Zejména se tyto preference týkají platů, tedy vynaložení financí obce na fungování obecní policie v porovnání se soukromou bezpečnostní agenturou.

Z těchto důvodů viz. kapitola důvodová zpráva zákona o bezpečnostní činnosti mohou obce využívat namísto obecní policie služby soukromých bezpečnostních agentur, což nemusí být adekvátní zabezpečení ochrany veřejného pořádku v obci. Avšak soukromé služby, jak již z jejich charakteru činností plyne, doplňují

⁸³ Biró, G. – Motoc, A.-I. Working paper on human rights and non-State actors. 2005. page 12.

⁸⁴ Clapham, Andrew. Non-State Actors. 2009. page 1.

vnitřní bezpečnost zejména u soukromých společností, tedy pomocí zabezpečování jejich majetku, což se dá brát jako usnadnění práce pro již tak vytíženou PČR.

Samozřejmě určitá spolupráce již nyní existuje, ale není v dnešní situaci jednoduchá, a to zejména z důvodu absence právní úpravy, jež by nastavila pravidla samotné spolupráce. Příkladem spolupráce je ochrana kritické infrastruktury, tedy ty její oblasti, na které již samotný stát nestačí, jak uvádí Bureš (2013) *„Role SBS se proto v této oblasti přímo nabízí všude tam, kde veřejné bezpečnostní složky již ochranu neposkytují (včetně například ochrany jaderných elektráren ve vlastnictví společnosti ČEZ, kterou v ČR zajišťuje společnost G4S již od roku 1991 či nedávná smlouva na zabezpečení všech objektů Českých drah společností Securitas) či ji poskytují v nedostatečné míře nebo kvalitě z hlediska vlastníků anebo provozovatelů kritické infrastruktury.“*⁸⁵

Možnosti do budoucna

Možností do budoucna se naskytuje mnoho, ale hloubka spolupráce nyní závisí zejména na schválení návrhu zákona o bezpečnostní činnosti.

Nabízejí se zde možnosti jako vytváření smluv o spolupráci. Tato možnost bohužel momentálně není moc často využívána. Jednalo by se zejména o možnost využití personálu SBS při nedostatku personálu PČR či technologií, jež SBS vlastní, a to jak z důvodu nedostatku technologií či jejich vysoké vyspělosti pro určité konkrétní případy, protože SBS v dnešní době dost často vlastní opravdu novodobé technologie. Samozřejmě taková spolupráce by plodila i plno bezpečnostních a finančních rizik, a to z důvodů absence právní úpravy pro oblast SBS viz. kapitola absence zákona pro soukromé bezpečnostní služby, tudíž momentálně chybí pevné mantinely a pravidla pro tuto činnost. Dalším rizikem je spolehlivost a profesionalita personálu SBS a také samozřejmě samotná sevcvičenost spolupráce, tak aby bylo možné vyloučit zmatek, zdržení a nadbytečné finanční

⁸⁵ Obrana a strategie [online]. [cit.2023-2-13]. URL: <http://www.defenceandstrategy.eu>

náklady. Z těchto důvodů vyplývá, že samotná spolupráce by byla možná, ale za určitých pevně stanovených podmínek.

Bureš (2013) uvádí hned několik oblastí, kde by se do budoucna mohla spolupráce hodit. Touto oblastí je například vězeňství z důvodu nehospodárnosti. „V této oblasti lze očekávat zejména tlak na privatizaci vězeňství, čemuž nahrává nejen dlouhodobá přeplněnost českých věznic a klesající veřejné výdaje na tuto oblast, nýbrž i skutečnost, že samo Ministerstvo spravedlnosti již v minulosti zpracovalo vlastní návrh na stavbu soukromou společností provozované věznice, kterou by SBS nejen sama postavila, ale následně i 25 let provozovala za 280 milionů korun ročně.“⁸⁶

Další z těchto oblastí je nahrazení PČR v určitých, řekněme méně náročných oblastech na kvalitu personálu. Jak uvádí Bureš (2013) „V případě policie již bylo majiteli některých SBS naznačeno, že hlídky SBS by mohly být využity jako další „oči a uši“ Policie ČR. Další podpůrné činnosti, které lze svěřit SBS dle názoru jejich majitelů nebo manažerů, zahrnují například doručování soudních obsílek, monitoring přechodů pro chodce v době dopravní špičky, ostrahu při převozu peněz ČNB či výcvik a nasazení psůvodů se psy.“⁸⁷

Další oblastí spolupráce, na kterou Bureš (2013) naráží, je oblast vzdělávání, a to na úrovni vysokých škol, přičemž zmiňuje společnost Orange Group, která se zaměřuje na vzdělávání vedoucích pracovníků firem, ale i u škol středních, u nichž poukazuje na fakt, že společnost TRIVIS v roce 2013 provozovala již osm středních škol s programy v oboru bezpečnostně právní činnosti a v hlavním městě dokonce nabízela možnost studia na soukromé Vyšší odborné škole prevence kriminality a krizového řízení.⁸⁸

⁸⁶ Obrana a strategie [online]. [cit.2023-2-13]. URL: <http://www.defenceandstrategy.eu>

⁸⁷ Tamtéž, URL: <http://www.defenceandstrategy.eu>

⁸⁸ Tamtéž, URL: <http://www.defenceandstrategy.eu>

Z faktů vyplývajících z nastudovaných materiálů a z této práce by tato spolupráce mohla přinést obrovský užitek pro obě strany, a to zejména ve vztahu ke zkvalitnění vzdělávání.

Soukromé bezpečnostní agentury, dále jen SBA, by se mohly zejména angažovat v poskytování tížené praxe pro studenty, a to z důvodu menší nutnosti kvalifikace a vzdělání personálu, ale i přijímacím podmínkám do soukromých bezpečnostních agentur. Díky čemuž by se dle autora dal částečně vyřešit problém nedostatku praxe pro studenty a vznikání studentů, jež mají pouze teoretické znalosti, ale nedostatek praxe. Na druhé straně by si soukromé bezpečnostní agentury tímto mohli zajistit dostatek kvalifikovaných zaměstnanců.

Mezi další důvody spadá nedostatek financí na školách a tím vznikající například nedostatek programů pro modelování mimořádných událostí jako příkladem může být modelovací software TEREX. Vzhledem k tomu, že SBA disponují větším objemem finančních prostředků či samotnými licencemi na tyto programy. Mohli by pomoci umožněním přístupu k tíženým programům či poskytnutím finančních prostředků školám k jejich získání.

Pro určité shrnutí momentální situace naznačuje, že pokud by vstoupil v platnost a nabyl účinnosti návrh zákona o bezpečnostní činnosti z roku 2019 a vytyčil tak určité pevně legislativně podpořené hranice, tak by byla spolupráce mnohem lépe uskutečnitelná než nyní. Však i tak by byla na místě určitá obezřetnost z důvodu výše vyjmenovaných bezpečnostních rizik.

Závěr

Téma soukromých bezpečnostních agentur je velice aktuálním tématem, jak již vyplývá z této práce a je nutné mu věnovat pozornost, a to hned z několika důvodů. Zejména se jedná o zvyšující se počet soukromých bezpečnostních agentur na území České republiky, ale i počty jejich zaměstnanců. Poslední údaje z roku 2020 ukazují, že samotných soukromých bezpečnostních agentur je v České republice několik tisíc a počty jejich zaměstnanců se uvádějí dokonce v několika desítkách tisíc. S tím souvisí zvyšující se důležitost jejich pozice a významu v bezpečnostním systému České republiky. Autor této práce vycházel pouze z veřejně dostupných zdrojů, vzhledem k tomu, že nemá přístup k utajovaným informacím. Dále je nutné zmínit, že autor nerozpracovával témata, jež nemají přímou souvislost se zaměřením práce.

Cíle vytyčené v úvodu považuje autor práce za splněné. Snahou autora bylo čtenáři poskytnout soubor poznatků o pozici, významu a činnosti soukromých bezpečnostních agentur v systému zajištění bezpečnosti České republiky.

V úvodní části se autor věnoval samotnému přiblížení tematiky, a to pomocí charakteristiky soukromých bezpečnostních agentur a souvisejících pojmů. Následně nastínil historii a charakterizoval současný stav, tedy hlavně kvantitu subjektů, stávající strukturu a nynější aktivity dle živnostenského zákona. V navazující části přiblížil právní předpoklady, a to zejména absenci jednotné speciální právní úpravy pro tuto problematiku a nynější podpůrné zákony pro soukromé bezpečnostní agentury.

V praktické části se věnoval komparaci s ostatními státy. Bohužel z výsledků komparace naší situace ohledně soukromých bezpečnostních služeb s ostatními státy, zejména se Slovenskem, ale i dalšími státy Evropské unie, a i jednoho státu mimo ni. Vyplynulo, že jsme v této problematice dle autorova názoru dosti pozadu, a to hlavně z důvodu stálé absence jednotné právní úpravy pro oblast soukromých bezpečnostních agentur. Dokonce se to týká pouze České republiky a dvou států Evropy, avšak v druhých dvou státech dlouhodobě funguje samosprávný cechovní

orgán, jež hraje důležitou roli při udělování souhlasu k podnikání v této oblasti. U nás a v těchto dvou státech je v momentální situaci činnost soukromých bezpečnostních agentur brána jako koncesovaná živnost a řídí se zejména živnostenským zákonem a podpůrnými zákony.

Následně se autor zaměřil na vytváření aktuálního právního prostředí, tedy konkrétně na důvodovou zprávu k návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů a poté na poslední návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů z roku 2019.

Poslední kapitolu věnoval samotnému bezpečnostnímu systému České republiky, a hlavně roli samotných soukromých bezpečnostních agentur v něm. V této kapitole z nasbíraných informací vyplynulo, že i přes mnoho nynějších překážek je jejich role již nyní na vzestupu, bohužel dle autora, dokud nebude jednotná právní úprava, budou stále možnosti spolupráce s nimi brány s rezervou, tedy soukromé bezpečnostní agentury budou stále vnímány jako neprofesionální a nespolehlivé, přičemž toto dosti často v dnešní situaci již neplatí.

Možností spolupráce v dnešních podmínkách se nabízí mnoho a některé z nich jsou již dlouhodobě využívány jako například ochrana jaderných elektráren ve vlastnictví společnosti ČEZ. Dle nashromážděných poznatků této práce by do budoucna možnosti spolupráce s nimi mělo přibývat, a to hlavně z důvodu již dlouho očekávaného a slibovaného přijetí návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů, který by vytyčil důslednější podmínky pro činnost soukromých bezpečnostních služeb a tím nastavil i pevné mantinely pro samotnou spolupráci.

Jednalo by se o možnosti spolupráce v oblastech jako privatizace věznic, ale také například o možnost ulehčení Policii České republiky pomocí vykonávání méně náročných úkolů jako doručování soudních obsílek. Autor zde dále spatřuje možnosti spolupráce v oblasti vzdělávání, a to zejména na poli poskytování praxe pro studenty z důvodu potřeby pouze nižší odbornosti a možného získání tížené praxe, již při samotném studiu. Dále vidí možnosti spolupráce v zpřístupnění

placených programů pro modelování mimořádných událostí jako příkladem může být modelovací software TEREX, jimiž soukromé bezpečnostní agentury dosti často disponují.

Momentální situace velmi jasně naznačuje, že jakmile vstoupí v platnost a nabude účinnosti návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů a nastaví tak určité pevně legislativně podpořené hranice. Budou možnosti spolupráce mnohem větší a dle autora pravděpodobně bude spolupráce relativně rychle přibývat, a to hlavně z důvodu vzniku větší kvality samotných soukromých bezpečnostních agentur, ale také jejich pracovníků kvůli přísnějším podmínkám možného provozování této činnosti, ale zejména díky nabytí určité prestiže pro soukromé bezpečnostní služby.

Seznam použitých zdrojů

- 1) Biró, G. – Motoc, A.-I. *Working paper on human rights and non-State actors. Specific Human Rights Issues*, 2005. ISBN 978-1-78100-402-9.
- 2) BUREŠ, Oldřich. *Privatizace bezpečnosti: české a zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2013. Politologie (Grada). ISBN 978-80-247-4601-2.
- 3) JAMELSKÁ, Renata a Jaroslav RATAJ. *Soukromé bezpečnostní služby*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2021. ISBN 978-80-7251-521-9.
- 4) KOČAN, Štefan a Petr SELINGER. *Bezpečnostné služby v Slovenskej republike*. Bratislava: Akadémia Policajného zboru v Bratislave, 2013. ISBN 978-80-8054-555-0.
- 5) MACEK, Pavel. *Bezpečnostní služby*. Praha: Police History, 2001. ISBN 80-86477-03-7.
- 6) BUREŠ, Oldřich. *Inherentní funkce státu a oblasti další možné privatizace bezpečnosti v České republice*. *Obrana a strategie*: 2013, roč. 13, č. 1. ISSN 1802-7199. DOI: 10.3849/1802-7199.13.2013.01.005-018. Dostupné z: <http://www.defenceandstrategy.eu>
- 7) Clapham, A. *Non-state Actors*, 2009. [cit.2023-2-11]. URL: https://www.researchgate.net/publication/228227478_Non-State_Actors
- 8) *Number of VAT/PAYE enterprises in the security and investigation activities sector in the United Kingdom in 2022, by region* [online]. D. Clark (United Kingdom): Statista, 2022. [cit.2023-1-21]. URL: <https://www.statista.com/statistics/320834/security-enterprises-in-the-uk-by-region/>
- 9) *V súkromných bezpečnostných službách pracuje na Slovensku 23 tisíc ľudí* [online]. Milan Debnár (Slovensko): Trend, 2016 [cit.2023-1-21]. URL: <https://www.trend.sk/trend-archiv/sukromnych-bezpecnostnych-sluzbach-pracuje-slovensku-23-tisic-ludi>
- 10) ČESKÁ REPUBLIKA. *Důvodová zpráva k návrhu zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů: Důvod předložení a cíle*. 2019.

URL: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/lrv/ria/databaze/Zaverecna-zprava-RIA-k-NZ-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.pdf>

- 11) ČESKÁ REPUBLIKA. *Návrh zákona o bezpečnostní činnosti a o změně souvisejících zákonů*. 2019. URL: <https://www.zakonyprolidi.cz/>
- 12) ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 455/1991 Sb.: Zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). 1991, 87/1991, číslo 455. URL: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>
- 13) ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA. *Vyhláška federálního ministerstva vnitra č. 135/1983 Sb., o ostraze majetku v socialistickém společenském vlastnictví*. In: *Sbírka zákonů Československé republiky*. 1983, částka 28, číslo 135. URL: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1983-135#cast4>
- 14) GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND. *The private security regulation authority act*, 2001. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2001/12/contents>
- 15) *30 let společnosti Securitas v ČR* [online]. Bezpečnostní agentura SECURITAS ČR (Česká republika), 2021. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.securitas.cz/novinky--blog/novinky/30-let-spolecnosti-securitas-v-cr/>
- 16) *Agentura PANCÉŘ s.r.o.* [online]. Agentura PANCÉŘ s.r.o. (Česká republika). Copyright © 2014 [cit.2022-11-11]. URL: <http://www.pancer.cz/ospol.html>
- 17) *Bezpečnostní systém státu – Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana – Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Copyright © 2022 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit.2023-1-5]. URL: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-system-statu.aspx>
- 18) *D.I. SEVEN, a.s.* [online]. D.I. SEVEN, a.s. (Česká republika), 2023. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.diseven.cz/>
- 19) *Historie G4S | G4S Česko* [online]. G4S Global. Copyright © G4S Limited 2022. All Rights Reserved. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.g4s.com/cs-cz/o-nas/historie>

- 20) *Manuál pro přípravu preventistů OO* [online]. Vzdělávání členů SH ČMS (Česká republika). [cit.2022-2-12]. URL: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=59&head=119&subhead=269>
- 21) *PCO – hlídací služba, s.r.o.* [online]. PCO – hlídací služba, s.r.o. (Česká republika). [cit.2022-11-11]. URL: <http://www.pco.cz/>
- 22) *Počet licencí a pracovníků v oblasti SBS* [online]. CZ-NACE (Česká republika). [cit.2023-1-21]. URL: <https://www.securityclub.org/aktuality/pocet-licenci-a-pracovniku-v-oblasti-sbs-k-30-06-2020/>
- 23) *O NÁS. ABAS IPS Management s.r.o.* [online]. ABAS IPS Management s.r.o. (Česká republika). [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.abasco.cz/cs/abas/o-nas>
- 24) *O nás CENTR GROUP, a.s.* [online]. CENTR GROUP, a.s. (Česká republika), 2023. [cit.2022-11-11]. URL: <https://centr.cz/o-nas/>
- 25) *O nás – Facility management – SSI.* [online]. Facility management – SSI (Česká republika). [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.ssi.cz/o-nas/>
- 26) *O nás JABLOTRON SECURITY a.s.* [online]. JABLOTRON SECURITY a.s. (Česká republika), 2023. [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.bezpecnostnicentrum.cz/cs/o-nas>
- 27) *O nás Mark2 Corporation Czech a.s.* [online]. Mark2 Corporation Czech a.s. (Česká republika). [cit.2022-11-11]. URL: <https://www.m2c.eu/>
- 28) *Top 50 soukromých bezpečnostních služeb* [online]. SecurityGuide (Česká republika), 2022. [cit.2023-1-21]. URL: <https://securityguide.cz/soukrome-bezpecnostni-sluzby/seznam-top-50-bezpecnostnich-firem-a-agentur/>

Seznam zkratk

SBS – Soukromá bezpečnostní služba

SBA – Soukromou bezpečnostní agentura

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

PČR – Policie České republiky

Seznam použitých obrázků

Obrázek 5 - Celkové množství vydaných koncesních listin 17

Obrázek 6 - Struktura bezpečnostního systému ČR 55

Seznam použitých tabulek

Tabulka 1 - Počet subjektů.....	16
Tabulka 2 - Počet zaměstnanců.....	16
Tabulka 3 - Počty SBS v jednotlivých státech	17
Tabulka 4 - TOP 10 SBA.....	18
Tabulka 5 - Porovnání ČR a Slovenska	31
Tabulka 6 - Porovnání ČR a Německa.....	32
Tabulka 7 - Porovnání ČR a Polska	33
Tabulka 8 - Porovnání ČR a Rakouska	33
Tabulka 9 - Porovnání ČR a Švédska	34
Tabulka 10 - Porovnání ČR a Nizozemska	35
Tabulka 11 - Porovnání ČR a Slovinska	36
Tabulka 12 - Porovnání ČR a Anglie.....	37